

DRUŠTVENE IN DRUGE RAZNO IZ AMERIKE IN SLOVENSKE VESTI

Zanimanje za mladinsko kampanjo, kateri bo sledila druga mladinska konvencija, se že ponašljivo kaže pri raznih društvih, dasi bo kampanja formalno odprta šele jutri, 1. aprila. V Clevelandu, O., na primer, je društvo št. 37 JSKJ sklenilo plačati za tekom te kampanje pridobljene mladinske članke asesmente za 9 mesecev. Drugo clevelandsko društvo, namreč št. 173 JSKJ, je sklenilo plačati za tekom te kampanje pridobljene mladinske članke asesmente do konca tega leta. To se seveda nanaša le na tiste nove mladinske članke, ki se bodo zavarovali po sedanjem zavarovalniškem načrtu.

V **Slovenskem domu** naselbine Claridge, Pa., se bo v soboto 3. aprila vršila plesna veselica tamkajšnjega društva št. 40 JSKJ.

V **Rockdalu, Ill.**, se bo v soboto 3. aprila zvečer vršila zabava društva št. 92 JSKJ. Prostor prireditve: M. Žagarjeva dvorana.

Plesno veselico priredi društvo št. 43 JSKJ v East Heleni, Mont., v soboto 3. aprila. Prostor prireditve: IOOF dvorana.

Dve veliki tekmi kegljačev, katerih se bodo udeležili "teami" JSKJ društev iz različnih držav, se bosta vršili v letošnjem aprilu. Prva tekma se bo vršila 11. aprila v Pittsburghu, Pa., druga pa 25. aprila v Clevelandu, O.

Veselica društva št. 148 JSKJ v Finleyvillu, Pa., se bo vršila na večer 17. aprila. Prostor prireditve: S. N. Dom v Hackettu, Pa.

V **mestu Pueblo, Colo.**, se bo v soboto 24. aprila vršila veselica, katero priredi skupno društvo št. 15 in št. 42 JSKJ. Veselica se bo vršila v Orlovi dvorani na Northern Ave. in se bo pričela ob osmih zvečer. Čisti dobiček ob prireditvi je namenjen blagajni federacije JSKJ društev v državi Colorado.

Prvo redno zborovanje federacije JSKJ društev v državi Colorado se bo vršilo v nedeljo 25. aprila v mestu Pueblo, Colo. Zborovanje se bo pričelo ob 9. uri dopoldne.

Zensko društvo št. 170 JSKJ v Chicagu, Ill., naznanja prireditev pomladne veselice za večer 8. maja.

Društvo št. 21 JSKJ v Denverju, Colo., naznanja, da priredi piknik na dan 4. julija.

V **Windberu, Pa.**, je dne 27. marca umrl Albert Kinkela, član društva št. 204 JSKJ. Zapusca starše, brate in sestre.

Pomladni koncert samostojnega pevskega zbora "Zarja" v Clevelandu, O., se bo vršil v nedeljo 11. aprila popoldne v auditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

Pomladni ples kluba "Vesna" v Lorainu, O., se bo vršil v soboto 17. aprila v tamkajšnjem S. N. Domu.

Slovenski Narodni Dom v Clevelandu, O., je lahko ponosen na svoji dve kulturni ustanovi, namreč na Slovensko mladinsko (Dalje na 4. str.)

VAŽNE ODLOČITVE

Vrhovno sodišče Zedinjenih držav je dne 29. marca podalo nekatere važne odločitve. Ena teh odločitev potrjuje ustavnost postavbe države Washington, ki določa minimalne plače za ženske in otroke. Druga odločitev vzdržuje ustavnost določbe o kolektivnem pogajanju v postavi, ki se tiče železničarjev in je znana pod imenom Railway Labor Act. Za ustavnost prvo omenjene postavbe je glasovalo pet sodnikov vrhovnega sodišča, proti pa štirje. Ti štirje konservativci so: Van Devanter, McReynolds, Sutherland in Butler. Soglasno je bila priznana za ustavno postava, ki določa regulacijsko obdobje trgovine z orožjem in municijo. Poleg omenjenih so bile podane še nekatere odločitve manjšega oziroma bolj lokalnega pomena.

PREMIJIRJE V DETROITU

Šest tisoč sedečih stavkarjev, ki so imeli okupiranih osem Chryslerjevih avtomobilskih tovarn v Detroitu osemnajst dni, je dne 25. marca zapustilo tovarne. Tovarne so zapustili v najlepšem redu in so izročili ključke istih državnim milicnikom. To je bilo izvršeno s posredovanjem governorja Murphyja. Pot k mirni poravnavi stavke je sedaj odprta. Obe stranki sta se zavezali, da se bosta pogajali, dokler ne dosežeta sporazuma. Zadnja poročila javljajo, da je poravnava blizu.

NESREČE NA POHODU

V malo več kot tednu dni so se v Zedinjenih državah pripetile tri večje nesreče. V državi Texas je eksplozija šolskega poslopja ubila 426 šolarjev in učiteljev. V Illinoisu je potniški bus neke igralske skupine zdrsil s ceste in treščil v cementni most in je bilo v nesreči ubitih 20 oseb obojega spola. Na večer 25. marca pa je v bližini Pittsburgha, Pa., treščila na tla potniško letalo in je bilo ubitih 13 oseb, to je vsi potniki in vsa posadka.

VRHOVNO SODIŠČE

Boj za reorganizacijo vrhovnega sodišča se še vedno vrši in posebni odsek zveznega senata zaslišuje razne eksperte in zagovornike ter nasprotnike reorganizacije. Neutrálni opazovalci situacije sodijo, da bo predsednik Roosevelt zmagal s svojo zahtevo za povečano število članov vrhovnega sodišča, dasi morda ne za šest članov, kakor je bilo prvotno predlagano. Glede poslanske zbornice se sodi, da bo v veliki večini glasovalo za reorganizacijo. V senatu bo šlo težje, vendar menijo opazovalci, da bo tudi tam administracija dobila potrebno večino.

NAZAJ S POČITNIC

Predsednik Roosevelt, ki se je dva tedna mudil v Warm Springsu, Georgia, se je konci preteklega tedna vrnil v Washington in je takoj sklical konferenco kongresnih voditeljev, da se posvetuje glede korakov za preprečitev nadaljnjih sedečih stavk.

VELIKONOČNO VREME

Vreme v tednu pred veliko nočjo je bilo po večini Zedinjenih držav vse prej kot pomladno in prijetno. V delih Texasa, Oklahome, Kansasa in Colarada so divjali prašni viharji; z manjšo silo so dosegli tudi države Iowa, Montana in Nebraska (Dalje na 4. str.)

Otvoritev mladinske kampanje in tekme za delegatstvo druge mladinske konvencije J. S. K. J.

Poziv, navodila in priporočila iz urada glavnega tajnika JSKJ

Sledeč naročilo 15. redne konvencije je glavni odbor JSKJ pri letnem zasedanju dne 3. februarja 1937 razpisal veliko mladinsko kampanjo, ki se bo pričela 1. aprila in bo trajala do vključno 30. junija in katere glavni cilj je pomnožitev mladinskega oddelka, nato pa obdržavanje druge narodne mladinske konvencije JSKJ.

Vsak član mladinskega oddelka v starosti od 12. pa do 18. leta, (v Minnesoti v starosti od 10. do 18. leta), lahko postane kandidat za delegata, in vsi tisti, ki bodo med 1. aprilom in 30. junijem pridobili Jednoti 30 mladinskih članov ali več, bodo priznani delegatom.

Mladinska konvencija se bo vršila v mestu Ely, Minnesota, na 6. in 7. avgusta in vsi delegati bodo dobili plačano vožnjo. Poleg tega bo vsak delegat prejel po dva dolarja na dan za izdatke tekom potovanja, za njih hrano in stanovanje za časa konvencije bo pa poskrbel na plačala Jednota. Za izlete in druge zabavne prireditve tekom konvencije bo skrbel odbor eljskih društev.

Pri vsakem društvu je lahko več kandidatov in vsak kandidat je upravičen in sme sprejeti neomejeno pomoč od drugih društev in članov. Imena kandidatov naj društveni tajniki sporočijo glavnemu uradu kakor hitro se jim kandidatje prijavijo. Vsaki prošnji za sprejem naj društveni tajnik priloži navodilo, komu se ima prošnja kreditirati. Vse prošnje za sprejem morajo biti v glavnem uradu ne pozneje kot 5. julija.

Tekmovanje za delegatstvo je glavni odbor letos v toliko olajšal, da bo za delegata lahko izvoljen vsak kandidat, ki je pridobil 30 novih članov. To pomeni, da če so pri enem društvu štirje kandidati in da je vsak izmed njih pridobil 30 članov, bodo vsi štirje šli na konvencijo. Pred dvema leti bi bil šel samo tisti, ki jih je pridobil največ. Tekmovanje je glavni odbor še dodatno olajšal s tem, da bodo kandidati prejeli kredit tudi za odrasle članke. Ako je na primer kandidat pridobil 10 novih članov za odrasli oddelek, bi mu dali kredit za 20 mladinskih članov, torej bi rabil samo še 10 mladinskih članov, da doseže svojo kvoto in čast delegatstva. Kandidati bodo upravičeni tudi do nagrad, ki so vsaki teden priročene v Novi Dobi, izvzemši če je član pridobil nekandidat, ki si je pravico do nagrade pridržal.

Društva, ki bodo imela samo enega kandidata, lahko sklenejo, da se vsi novopristopili člani kreditirajo njihovu kandidatu.

ZNANILEC POMLADI

V Zedinjenih državah velja za neoficielnega znanilca pomladi ptič robin, ki je nekoliko podobna evropskemu kosu, in tudi spada v družino drozgov, kakor evropski kos. Nj pa ves črn, kakor evropski kos, ampak je po hrbtu olivno siv, po prsih in trebuhu zamolklo rdeč, glava in rep pa sta črnkasta.

(Dalje na 4. str.)

toda, če ima društvo dva kandidata ali več, potem naj vprašanje, komu se novega člana kreditira, odloči tisti član, ki je novega člana pridobil.

Ako je v naselbini samo eno društvo in se lekom meseca aprila ni nihče prijavil za kandidata, potem ima kandidat najbližjega sosednjega društva pravico priti v dotično naselbino in tam agitirati za nove članke. Na enak način pridobljene članke lahko vpiše v društvo dotične naselbine ali pa pri svojem društvu, toda pri svojem društvu sme vpišati samo članke mladinskega oddelka.

Otrok, ki bodo tekom te kampanje sprejeti v Jednoto, ne bo treba na sejah predlagati, ampak bo zadostovalo, če bo prošnja podpisana od društvenega predsednika in tajnika.

Prošnje za sprejem v mladinski oddelek se morajo poslati naravnost na glavni urad, prošnje za sprejem v odrasli oddelek naj se pa pošlje na vrhovnega zadržavnika.

Za zdravniško preiskavo do vsote 50 centov za otroke po plačala Jednota; enako bo plačala Jednota do vsote od \$2.00 tudi za preiskavo kandidatov za članstvo v odraslem oddelku.

Vsak društveni član odraslega ali mladinskega oddelka sme pomagati enemu ali drugemu kandidatu, da pridobi predpisano število novih članov, toda kandidatje sami ne smejo odstopiti svojih članov svojim prijateljem, dokler niso sami dosegli predpisane kvote. To pomeni, da bo vsak kandidat smel pomagati svojemu sokandidatu šele potem, ko je že sam pridobil zahtevanih 30 novih članov.

Drugi teden bo glavni urad objavil podrobnosti o dveh novih certifikatih, ki jih je glavni odbor odobril povodom zadnjega letnega zborovanja. Eden izmed teh certifikatov bo takozvani "Mladinski izpremenljivi certifikat do starosti 18 let." Ta certifikat bo izdan v maksimalni zavarovalnini v znesku \$1000.00 in se ga bo ob koncu 16., 17. ali 18. leta lahko izpremenilo v certifikate vseh treh načrtov odraslega oddelka. Te vrste certifikat, če bo izdan otroku ob starosti 1. leta, bo ob starosti 18. leta imel približno \$200.00 gotovinske vrednosti. Drugi certifikat bo znan kot "Mladinski 20-let plačilni certifikat" in se ga bo izdajalo za \$500.00 in \$1000.00. Te vrste certifikati za \$1000.00, \$500.00 bodo ob koncu 20. leta popolnoma plačani in bo imel vsak član pravico, da vzame plačan certifikat ali pa njega gotovinsko vrednost, ki bi za \$1000.00 znašala od približno

POZOR NA GLAVOBOL

Glavobol utegne biti povzročen od mnogih stvari od resne bolezni, manjše bolezni, vpliva okoliša ali pa celo od prav na vadne hudomušnosti telesa. Večji del glavobolov pa izvira iz dejanskih vzrokov. Niso sami na sebi nikaka bolezen, namreč so znaki, da ni vse v redu. Z drugimi besedami, so simptomi in

(Dalje na 4. str.)

\$250.00 do okrog \$325.00. Če bi se med tem časom slučajno stali z očetom, ki bi za svojega otroka želel vzeti enega izmed navedenih certifikatov, tedaj ga prosite, da počaka še za en teden, da prejmete bolj jasna pojasnila iz glavnega urada.

Uspeh naše sedanje mladinske kampanje in druge narodne mladinske konvencije je odvisen od nas vseh. Komur je količkar za obstoj naše Jednote, ta bo šel na delo in pomagal po svoji moči, da tudi to pot ne bomo razočarani, kakor nismo bili zadnjič. Pred dvema leti, ko je bila depresija veliko bolj občutljiva, nam je kampanja prinesla okrog 1600 novih članov; to pot so razmere boljše in pogoj ugodnejši, zato ne vidim nobenega vzroka, zakaj bi jih to pot ne dobili vsaj TRI TISOČ. Pred dvema leti se je komaj polovica društev aktivno udeležila kampanje, letos imamo upanje, da bo udeležba 100-procentna. Pred dvema leti so aktivna društva dobila povprečno po 17 članov, če bo pa letos vsako društvo aktivno in bo vsako društvo pridobilo povprečno po 17 članov, jih bomo dobili nad tri tisoč.

Kot že rečeno je odvisno od nas vseh, od društev in pozameznikov, če bo ta kampanja uspešna ali neuspešna. Društva, kot celota, lahko veliko pomagajo svojim kandidatom. Lep zgled ostalim društvom je že dalo društvo št. 37 v Clevelandu, Ohio, ki je v kampanji leta 1935 pridobil največ članov, namreč 111. Društveni tajnik mi piše, da bo društvo za vsakega novega člana, ki bo tekom te kampanje sprejel v mladinski oddelek, plačal asesmente za 6 mesecev. Zraven tega so se tudi agitatorji izjavili, da bodo vse nagrade odstopili novim članom, kar pomeni, da bodo novi člani asesmentov za celih 9 mesecev prosti. Tako lepih in ugodnih koncesij sicer niso v stanu dati vsa naša društva, ker jim manjka sredstev, toda v kolikor niso v stanu pomagati svojim kandidatom finančno, naj jim pomagajo vsaj na kak drugi način. Vsak izmed nas naj se poslužuje prilike, kadarkoli in kjerkoli se pojavi, in naj skuša svojemu kandidatu pomagati do enega novega člana. Teh prilik je dovolj, pri delu, pri zabavnih prireditvah, pri sosedu in povsod. Pojdimo torej na delo vsi, kajti naše geslo je: Vsi za enega, eden za vse, in če se bo sleherni član držal tega gesla, potem je uspeh letošnje kampanje in druge mladinske konvencije zagotovljen.

Z bratskim pozdravom,

ANTON ZBAŠNIK
glavni tajnik

MESEC APRIL

April, četrti mesec koledarskega leta, je dobil svoje splošno veljavno ime od imena, ki so mu ga dali stari Rimljani. Oni so imenovali ta mesec Aprilis, kar pomeni "odpreti se." To se je najbrž nanašalo na odprtje cvetnih in listnih popkov ali pa pomladne sezone.

Stari Anglosaksi so imenovali

(Dalje na 4. str.)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

FASIZEM DIVJA NAPREJ

Slovenci in Hrvati v Julijski Krajini so še nadalje kruto zatirani, kljub nekaki prijateljski pogodbi, ki je bila sklenjena med Italijo in Jugoslavijo in od katere se je pričakovalo, da bo vsaj nekoliko izboljšala položaj naših rojakov, ki morajo živeti v grozotni senci fašizma. Beograjska agencija "Agris" spet naštevajo dolgo vrsto teh krutosti, izmed katerih tu navajamo sledeče fašistične "ljudbeznjivosti":

Avugst Smoldaka, slovenski kmet iz Doline pri Trstu je bil od policijskih organov brez vzroka ustreljen;

Ivan Bidovec, slovenski župnik v Dolini pri Trstu, je bil poslan v konfinacijo na neki malarčni otok;

Klemen Puger, slovenski kmet, je bil konfiniran, ker se ni pustil pregnati iz svoje lastne hiše;

Ivan Vadjal, kovač v Ilirski Bistrici, je bil aretiran in tako pretepen, da sta mu dve rebri zlomljeni;

Ivan Buljevac, hrvatski kmet z Vrha pri Buzetu, je bil 24 dni zaprt, ker je čital zagrebški list "Novosti".

Dalje poroča omenjena agencija, da je bilo v Munah, Vrhovem in nekaterih drugih istrskih vaseh več otrok kruto pretepenih, ker niso prinesli prispevke za španske rebele; da je bilo samo v januarju tega leta 1791 slovenskih in hrvatskih priimkov siloma poitalijančenih, in da ob priliki zadnje amnestije ni bil pomiloščen niti eden izmed 110 Slovencev in Hrvatov, ki so konfinirani na raznih nezdravih otokih.

ODLIČNI SVEČENIK UMRL

Na Okroglem pri Kranju je dne 8. marca za vedno zatislil oči najuglednejši narodni svečenik in najstarejši pisмени Slovenec msgr. Tomo Zupan, star 97 let. Pokojnik je bil rojen 21. decembra 1839 v breznjski fari pod Stolom kot kmečki sin. Bil je sorodnik pesnika Franceta Prešerna. Tomo Zupan je bil posebno poznan kot eden najbolj navdušenih delavcev za slovensko obrambno šolsko Družbo sv. Cirila in Metoda, ki je bila osnovana l. 1884. Bil je v prvem odboru in potem ves čas njenega delovanja njen najaktivnejši član. Mnogo se je udeleževal kot pisatelj in tudi kot pesnik. Bil je zelo plemenite narave. Zanje je bil vedno človek — človek, brat — brat, pa naj misli in živi, kakor hoče.

DEVETDESETLETNICA

Dne 6. marca je v Dolenji Strazi pri Novem mestu praznoval 90-letnico svojega rojstva ugleden dolenski gostilničar in trgovec Janez Čampa. Pred leti je gostilničarske in trgovske posle prepustil svojemu zetu. Kljub visoki starosti je mož še čil in zdrav in dolensko sončnega razpoloženja.

PREVEČ PLESA

V Trnjamu pri Slavonskem Brodu se je v hiši kmeta Simića pripetila čudna nesreča. Po krstu Simićevega sina se je v hiši veselila večja družba sorodnikov in prijateljev. Plesali so kolo, a ko so bili plesalci najbolj razgreti, so se vdrli trhla tla in vsi so padli v klet. Trije kmetje so bili tako hudo poškodovani, da so jih morali odpeljati v bolnišnico.

(Dalje na 4. str.)

VSAK PO SVOJE

Pomlad bi bila imela nastopiti že pred desetimi dnevi, pa je še zdaj ni na pozornico. Morda so ji vremenski režiserji pozabili povedati, da je zdaj njena vloga na vrsti, ali pa se grizdava punca šminka kje za kulisami in je vsled tega pozna po tipični ženski navadi.

Američani so mlado ljudstvo in vsled tega so na gotov način otročji. Otrok, ki je danes ves navdušen za novo igro ali novo igračo, se jutri ne bo več zmešil zanjo. Kakšno navdušenje je bilo pred par leti za križne uganke, ping-pong, miniaturni golf, verižna pisma in slične igrače, danes pa je vse pozabljeno. Zadnje tedne so postale sedeče stavke nekakšna narodna igra. Američani jih vzamejo kot šport in zabavo. In najlepše pri stvari je, da so te sedeče stavke po večini uspešne. Delavski voditelji naj bi torej gledali, da kujejo železo, dokler je vroče, da pametno izrabijo te stavke, dokler so priljubljene. Čez par mesecev bo morda že prepozno.

Senator Borah, ki ni nikak radikalec, ampak srednje konservativen republikanec, je oni dan rekel, da so kapitalisti krivi sedanjih sedečih stavk, ker niso spoštovali postav dežele in v ustavi zajamčenih pravic vseh, tudi delavcev. Zdjaj pa zanjejo, kar so sejali. Če bi bil kdo drugi to rekel, bi ga stoprocentnezi takoj obdolžili komunizma.

V Clevelandu so se kocene porazile skoro za 30 procentov. To se pravi, unijski brivci računajo za britje in striženje toliko več. Že dosedaj so nas skubili, v bodoče nas bodo pa še toliko bolj.

Viharni mesec marec tudi letos ni delal sramote svojemu imenu. Kar na lepem sta se zgrižla newyorški župan La Guardia in nemški diktator Hitler in malo za tem še Hitler in Vatikan. Republikanski Italijani so naklestili fašistične Italijane v Španiji. Lahki so civilizirali, likvidirali in poslali okrog 6000 Etiopcev v nebesa, da bo za Italijane več prostora na zemlji. In v Parizu so prišli na sled nek ljubezenski aferi med Mussolinijem in neko lepo Francozino. Saj zaljubljenji ni tako reč, zaljublji se lahko tudi diktator, toda nikakor ni patriotično, če Mussolini komandira Italijanke koliko otrok Francozinjam v vas!

Naša Beautiful Ohio se bo kmalu lahko merila s Californijo. Cvetja in palm sicer še nimamo, toda zadnje čase smo začeli tudi pri nas pridelovati potrese. Nekaj smo jih že zabeležili in nekaj nam jih je še obljubljenih.

Pravijo, da v hiši, kjer je moževa beseda postava, predstavlja žena vrhovno sodišče, ki lahko vsako postavbo proglasi za neustavno.

Katastrofa v New Londonu, Texas, ki je uničila več kot 400 mladih življenj, je vsega obžalovanja vredna, in tisočere izjave, ki so prihajale od različnih strani, so nedvomno bile iskrene. Saj se mora človeku srce krčiti ob misli, da je bilo toliko življenj uničenih in cvetu mladosti.

Toda, mnogi "odlični" državljani, ki so jokali nad katastrofo v New Londonu, so istočasno (Dalje na 4. str.)

Koliko mladinskih delegatov?

Koliko delegatov in delegatinj bo na prihodnji mladinski konvenciji JSKJ, je vse odvisno od aktivnosti naših društev in posameznih članov. Ali bo poslalo delegata vsako društvo? Ali bodo posamezna društva poslala po več delegatov? Vse je odvisno od tega, koliko zanimanja in aktivnosti bo.

Petnajsta redna konvencija, ki se je vršila preteklo jesen, je določila, da se mladinske konvencije, s predhodno kampanjo za mladinske člane, vrše na vsaki dve leti. Predlanskim se je vršila prva mladinska konvencija naše Jednote in letos se bo vršila druga. Glavni odbor je na svojem letnem zborovanju sklenil, da se letošnja mladinska konvencija vrši v Elyju, Minn., v dneh 6. in 7. avgusta. Kampanja, kot predhodnica mladinske konvencije pa se začne 1. aprila in bo trajala tri mesece. Za delegatstvo ni treba nič drugega kot dobiti predpisano število novih članov v mladinski oddelek.

Vsak prospektivni kandidat za delegata lahko doseže cilj popolnoma na svoje roko, pod pogojem seveda, da je dovolj aktiven. Trideset novih mladinskih članov je treba pridobiti za JSKJ, pa bo proglašena za delegata. V krajih, kjer je mogoče dobiti še kaj novih članov v odrasli oddelek, se ti tudi štejejo v kredit kandidatom, in sicer šteje vsak novo pridobljeni član odraslega oddelka za dva nova člana mladinskega oddelka. Pogoji so primeroma lahki za aktivne mladinske člane, ki bi želeli postati delegati in se udeležiti mladinske konvencije, posebno če imajo pomoč svojih staršev, bratov, sester in prijateljev.

Letos se ne bo treba bati nobenemu kandidatu, da v tekmi s kandidatom močnejšega društva propade, ker ima vsak enako priliko. Število je določeno. Kdor pridobi 30 novih članov v mladinski oddelek (oziroma tudi manj, če dobi vmes nekaj novih članov za odrasli oddelek, kateri štejejo vsaki za dva nova člana mladinskega oddelka), bo avtomatično postal delegat.

Seveda, dolžnost vseh članov je da po svojih močeh in prilikah pomagajo k uspehu te kampanje, saj se gre za ugled in napredek Jednote. Ako se v tej kampanji vsi poprimemo dela, bodo manjša društva lahko poslala vsaj po enega delegata, večja pa celo po več delegatov na mladinsko konvencijo. V tej kampanji se gre tudi za čast društev. Saj menda vendar nobeno društvo neče veljati za zaprano!

Pomnimo tudi, da Jednota plačuje za vse novo pridobljene člane nagrade v gotovini, katerih so deležni predlagatelji. Nagrade se plačujejo za nove člane odraslega in mladinskega oddelka. Lestvica teh nagrad je približna v vsaki izdaji Nove Dobe. Novi člani, pridobljeni tekom te kampanje, niso samo v napredek Jednoti, v čast posameznim društvom ter v veselje in nagrado mladinskim delegatom, ampak tudi v finančno korist nabiralcem in predlagateljem. Pojdimo torej vsi na delo!

John Kumše,
predsednik gl. nadzornega odbora JSKJ.

Naša mladina

Prijatelji, naše življenje je kratko. Generacija izumira za generacijo, a dedovina prve prehaja na drugo in tretjo, morda še dalje in dalje, če generacija za generacijo nosi v sebi čut samozvesti in samoočrambe. Vsakih štirideset let se pričinja porast nove generacije, ki prevzema odgovornosti in dela ustvarjujoče in umirajoče generacije.

Naša Jednota je sedaj na prehodu. Most med staro generacijo naših pionirjev samopomoči in bratoljubja, ter med mlado

generacijo mlade in nove slovenske Amerike, je bil s pomočjo obeh dodelan in osamosvojen. Vdostvo naše organizacije je danes že v rokah sorazmerne števila mlajših in starejših članov. Nova kri prihaja v mogočni vpletok naše bratske skupine. Nova pota in nove smernice si izbiramo; prikriti in prilagoditi se hočemo gibanju sodobnega zavarovalnega ameriškega sistema, kateri odpira pot zahtevam in prilikam naše mlade slovenske generacije.

Naša organizacija je bila prva med prvimi, ki na zadnji in predzadnji konvenciji prilila veliko mladostnega soka v poslovanje naših smrtninskih skladov. Naša Jednota je bila prva med jugoslovanskimi organizacijami v Ameriki, ki je na priporočilo glavnega tajnika, brata Antona Zbašnika, zasnovala prvo mladinsko konvencijo.

Poslovanje naše bratske skupine je prvovrstno, odgovarjajoče sodobnemu mišljenju in navedenju človeške samopomoči in obrambe. Na trgu smo, da prodamo, kar prodajajo naši soravniki, samo treba je povedati, kaj prodajamo in kakšna je naša cena.

Komu naj povemo, kdo smo, kaj imamo in kaj lahko damo? Pred leti smo to pripovedovali našim nasiljem. Danes ni več tega obširnega polja, danes se moramo obračati do naše mladine.

Naša bratska dolžnost nas opominja, da naša dedovina spada našim otrokom. Kar so naši pionirji ustvarili, kar ustvarjamo mi v sedanjosti, vse je bilo ustvarjeno in dograjeno za našo mlajšo kri. Oni se danes še tega ne zavedajo v popolnem obsegu, kar jih še ni oprijela prirojena in naravna skrb za obstoj življenja. Toda pripravljati jih je potreba, navajati jih moramo na misel, da bodo brezskrbno mladost preživeli ter da stopajo v tek do zrelosti, ko mora vsak posameznik skrbeti za bodočnost njegovega življenja. Nekateri so že stopili v ta šadji, že delajo z rama ob rami naših starejših delavcev. V njih se budi instinktivna želja po dedovini svojih očetov in mater. Ze stopajo med naše vrste pripravljeni za delo in nove uspehe, da pokažejo svojim roditeljem, kako cenijo in upoštevajo samopostavljeno delo slovenskega samaritanstva v Ameriki.

Tudi nas kliče novo delo, katoličane prilagoditi govorici te mladine, da bi v njih pojmi in izražanju opisali našo organizacijo. Prilagoditi se to potreba, em potom in smernicam. Postati moramo ena družina, da se bomo razumeli med seboj. V Novi Dobi se lahko pogovarjamo o naših težnjah, smotirih in principih. Kadar bomo odpri naša srca, da se spoznamo med seboj, takrat bo naša Jugoslovanska katoliška jednota prva med prvimi.

Letos smo poklicani, da zopet govorimo z našo mladino. Druga mladinska konvencija nam daje dovolj prilike in gradiva, da govorimo našim mlajšim o naši dobri in zdravi organizaciji. Domača organizacija je to, bratska zavarovalnica, kjer smo kratke in sestre s istimi pravicami in istimi dolžnostmi.

Ne zahteva se od vas preveč. Rekli bi, da je težko prilobiti novega člana v našo organizacijo, če se človek ne zanima; pa bi rekli, da je lahko, da človek dobi saj enega novega člana, če mu je naša organizacija kolikor pri srcu. Samo enega člana naj pridobi vsak član, pa bo razveseljiv napredek pri naši Jednoti v letošnjem letu.

Ti in jaz, oba stopiva na polje srečava in vprašava prijatelja, da naj pristopi v našo organizacijo. V dveh mesecih bomo morda dobili enega člana v mladinski ali odrasli oddelek. Reciva, da to morava storiti, da nama je ukazano radi človeko-

ljubja in ljubezni do najinega prijatelja.

Predsedniki in tajniki naših društev, vcepite tako idejo vašim članom, da bo sleherni društvo poslalo svojega delegata na mladinsko konvencijo. Dajte priliko naši mladini, da spozna vašo bratsko organizacijo, in ko jo to spoznala, potem bo z veseljem stopila na vaše mesto.

Sedaj pa prečitajte navodila glavnega tajnika, malo pomislite kje je vaš kandidat ali novi član, in vpišite ga! S tem ste storili vašo člansko dolžnost. In če boste storili, hvala vam v imenu mladine in naše Jednote!

Janko N. Rogelj,
1. glavni nadzornik JSKJ.

Bodimo tolerantni!

Sedaj, ko je prišlo med ameriški organizirani delavci do razkola in smo v dveh tabornih, v A. F. of L. in v C. I. O., se nam vedno vsiljuje vprašanje: Zakaj? Zakaj naj bi delavec trpel vsled nesloge in nesporazuma, ko je vendar sporazum in sloga prvi pogoj k uspehu v boju proti vse preveč požrešnemu kapitalizmu, kateri nam sili in zahteva, da se zadovoljimo s samim delom, ki je ogroženo s kostmi in njegove mize. Kako je prišlo do tega, da velik del organiziranega delavstva tukaj trdi, da A. F. of L. ni nič več sposobna, da vodi vse delavstvo, ker tako trdovratno zagovarja organiziranje po strokovnih inijah in se protivi industrijalnemu organiziranju? Da bodemo lažje razumeli naj navedem resnični dogodek, ki se je zgodil pred več leti v neki tovarni. Tam so bili organizirani mojstri, v strokovno unijo (craft union), seveda. Kot taki so imeli prav do plač. Njihovi pomočniki pa so bili povečini naši ljudje, neznanje angleščine in slabo plačani. Radi bi bili tudi ti stopili v unijo, pa se je na seji sklenilo, da se jih ne sprejme. Argument je bil, da če se jih sprejme, bodo dobili v mestu bodo toliko bolj poznali in cenili živilo in drugim potrebščinarjem bo potem takoj poskočila. To bi bilo slabo za mojstre. Sprejelo se jih ni v unijo seveda tudi zato, ker so bili le samo inozemci, in neljubo bi jim bilo se z njimi shajati na sejah. Fizično in vse težko delo so opravljali po večini le pomočniki, mojstri pa le bolj lahko in nadzorniško delo. Pa je prišlo nekaj vmes in mojstri kot unija so šli na štrajk, zahtevajoči, da se jim pridruži tudi pomočniki. Ti zadnji pa niso pozabili zapostavljenosti od strani mojstrov in so delali naprej vkljub pretepom pred tovarno. Štrajk je bil izgubljen. Pomočniki se je potem še dolgo zmerjalo s skrbmi, toda ali po pravici? Kdo je bil v tem slučaju večji škrob, mojstri ali pomočniki? Takega mišljenja med izurjenimi in dobro plačanimi delavci je še danes vse preveč in ker ga je še preveč, je sedaj razkol. Izučeni delavci se bolj obotavljajo peči ali se sploh neče peči bolj od blizu z navadnim delavcem, common laborer.

Smatra se za nekaj vzvišenega nad navadnim delavcem. Hoče imeti neke predprave in veliko razliko v plačah, da ga draginja, ako nastane, ne zadene tako, kot navadnega delavca. Živa resnica je tudi, da če je velika večina navadnih delavcev slabo plačana, so čene živilo bolj zmerne. Vsi taki izučeni delavci pa pozabljajo ali pa nočejo vedeti, da moderna industrija vedno manj in manj potrebuje izučeni ročni delavcev. Postavljajo se moderni stroji, kateri vršijo avtomatično, sami od sebe, le pogon jim je treba dati, delo, katerega se je moral učiti prej delavec mogoče dolge mesece in celo leta, da ga je brezhibno izvršil. Velike razlike v plačah in posebno sramotna plačila onih, ki so izvrševali najbolj težka dela, je vedno povzročalo zavist in celo sovraštvo med delavci na eni strani, in oholost,

preziranje in celo zaničevanje na drugi strani. Sedaj je začela prihajati druga sapa. Delavec prihaja do spoznanja, da le takrat bo prišlo do boljšega in bolj hitrega izboljšanja, ako nastopijo vsi skupaj, ne glede kako delo ali nobile, in je na tak zaviti način uspešno preprečil, če skoraj izvršeno organiziranje njegovih delavcev. Nekako polovica njegovih delavcev je bila namreč katoliških Ircev in namesto unije je v tovarni je prišel na dnevni red preprij in celo pretep v tovarni med njimi, potem ko so citatelji dotičnih listov citirali članke, kateri so bili pisani posebno proti katoličanom. Kdor bolj od blizu pozna Irce, bo to dobro razumel. Osebnost sem poznal tovarnarja, kateri je pred časom odgovoril zastopnikom unije, ko so prišli v njegov urad: "Da, mi se ne bomo branili priznati vaše unije, vse izučene delavce, nikakor pa in pod nobenim pogojem pa ne bomo priznali ali se pečali z inozemskim elementom v naši tovarni." Unija takrat ni bila priznana, ker so bili izučeni delavci toliko pošteti, da niso hoteli v to pristati. Sedaj je tam seveda unija priznana in tudi prej omenjeni element. Ko to pišem, mi pride na misel vse prevelika fanatičnost, nestrpnost in prenapetost med našim narodom tukaj. Napadi na to ali ono organizacijo od strani organizacije. Napadi na sorojaka, in to vse samo vsled verskega ali političnega prepričanja. Posebno se to dela potom časopisja in sploh tiska. Vse to je prišlo že tako daleč, da naši ljudje, in to ni malo, puščajo naše slovensko čtivo in čitajo samo angleško, kjer lahko človek čita vse, kar hoče, ne da bi v vsaki vrsti našel napad ali zasmehovanje tega ali onega. Tako počenjanje med nami bo tudi eden izmed vzrokov za vse prehitre raznarčevanje naše narodne. Vsak delavec, in to smo skoraj brez izjeme vsi, kar nas je tukaj, tudi lahko vidi, ako čita splošno zgodovino delavskih organizacij v Ameriki, da je delavec napredoval in posebno napreduje v sedanjem času ravno vsled tega, ker v organizacijo ne pusti ne politike ne vere, bodisi na zborovanja ali v glasilo. Če se pa kdaj kaj takega omenja, se omenja na olikan način, gentlemansko. Kar se stvari tiče, so ameriške delavske organizacije zelo podobne naši Jednoti. Kot naša Jednota, tako tudi te uče, da ne smemo zasramovati ali poniževati svojega sodelavca vsled njegovega osebnega prepričanja in da moramo biti tolerantni. Vsaka organizacija, vsak časopis, naš slovenski ali druge narodnosti, kateri podpira fanatizem, ali ga vodi, ako sramoti in napada osebno prepričanje svojega sodelavca, svojega sodelavca, je takorekoč v direktni službi kapitalistov in tako aktualno in naravno pomaga razdruževati delavstvo in sejati med njim sovraštvo. Vsak kdor količkaj pozna psihologijo človeka, dobro ve, da ravno politična in verska vprašanja so tista, katere najbolj in najbolj hitro razpalijo človekove strasti in prav dostikrat povzročijo in so že povzročila tudi prelivanje krvi. Članstvo naše Jednote in vsak delavec dela dobro delo in v veliko korist delavca, ako vedno in povsod poudarja potrebo nepristranosti in tolerance. Posebno je to dolžnost nas članov naše Jednote, ker to nam že pravila narekujejo.

Anton Okolish,
predsednik poročnega odbora JSKJ.

Ne pozabite kampanje mladinskega oddelka! Gre se za rast J. S. K. Jednote!

Važne informacije z ozirom na vknjižbe posojil

Okrožni ravnatelj Federal House Administration v Clevelandu, Mr. E. H. Blair, vabi vse prebivalce Clevelanda in okolice, ki nameravajo graditi ali kupovati nove domove in kateri želijo dobiti informacije z ozirom na financiranje istih na podlagi zavarovanih vknjižb, da se obrnejo na omenjen administracijo. Mr. Blair poudarja, da takih posojil ne daje vlada, ampak lokalne finančne institucije, ki operirajo po FHA načrtu. Po tem načrtu je mogoče dobiti večja posojila na vrednost nepremičnin in tudi za dalje časa, kakor bi bilo sicer mogoče na podlagi sedanjih bančnih pogojev države Ohio.

Osebe, ki bi želele nadaljne informacije, kako je mogoče tak posojila dobiti, so vabljeni, da se oglasijo v uradu Federal Housing Administration, 600 Bulkley Building, Cleveland, O.

Zanimivi podatki "Narodnega Adresarja"

V naši javnosti redki so ljudje, ki se odlikujejo s takim čutom ponosa in odgovornosti, kakršnega prikazuje rojak Frank Klune iz Chisholma, Minn. Sam se je ponudil in nabral podatke o našem življu v svoji koloniji za "Narodni Adresar." Rezultat njegovega hvalevrednega prizadevanja je slika ene naše jako neobičajne kolonije v Ameriki. To pa zato:

Chisholm, Minn., je mesto kakih 10,000 prebivalcev, katerih poravnitveni del tvori naš narod. Mestni župan (mayor) je naš rojak in ravno tako so trije občinski zastopniki (aldermen). Mestni blagajnik je naš rojak in isto tako občinski tajnik (clerk). Okrajni pravdnik (district attorney), za namosnji okraj je tudi naš rojak. Poveljnik (chief) ognjegašev, kakor tudi poročnik, poleg šestih ognjegašev so naši ljudje. Ravno tako sta dva mestna redarja.

Šolstvo je takorekoč popolnoma v naših rokah, kajti direktor šolskega sveta in šolski klerk, pa tudi šolski oskrbnik so naši ljudje. Razun tega imamo 20 učiteljev in učiteljic naše krvi, ki so nameščeni na mestnih šolah. Na šolskem polju imamo tudi učitelja za poljedelstvo, kakor tudi strokovnjaka za delavsko izobrazbo (WPA), ki ga imenuje federalna vlada v Washingtonu.

Sosedni Balkan Township, ki spada k Chisholmu, se tudi ponaša z našimi rojaki, ki zavzemajo mesta "supervisorja," blagajnika in "assessorja" v mestni upravi.

V privatnem življenju zamo- re ta naša naselbina pokazati dva zdravnika, dva zobozdravnika, dva bankirja, pet brivnic, tri krojačnice, tri čevljarne, dve električni podjetji, pet stavbiških podjetij, dve strojni, dva fotografa, dve gostilni, enajst (11) grocerij in mesnic, eno kovalnico, eno prodajalnico železnin, enega pogrebniaka, eno prodajalnico oblačil, eno slaščičarno, enega kleparja, enega razvaljalca pijac, zastopnika črnejše družbe, prodajalca premoga, tovarnarja sodovalke in enega County uradnika.

Taki so podatki, ki jih "NARODNI ADRESAR" želi doznati iz vseh naših naselbin, da jih more ponatisniti v knjigi, ki bo izšla že letos. Čast vaše kolonije zahteva, da bo tudi ona dostojno zastopana. Radi tega pošljite brez zamude podatke na plov: "NARODNI ADRESAR," 156 Fifth Avenue, New York City, ker to zahteva vaš ponos in čast vaše naselbine.

DOPISI

Strabane, Pa. — Delavskih razmer ne bom opisoval, ker so menda prilično take kot po drugih ameriških naselbinah. Menda edino v tem se naselbina Strabane razlikuje od drugih naselbin, da dosedaj še nismo imeli tu nobenega s e d e č e g a štrajka.

Ampak naša naselbina se lahko ponaša s tem, da ima vedno dovolj raznih parties. Surprise parties in drugih. Naše ženske so v tem oziru jako aktivne. Noben god ali rojstni dan ne mine brez tega in še druge prilike prav pridejo. Seveda velja to le za ženske.

Pa imamo tudi moški godove in rojstne dneve in včasih katerega tudi glava boli, posebno ob ponedeljkih, pa nam nihče ne napravi nikake surprise party. To že ni več enakopravnost. Tudi moški bi včasih želeli biti nekoliko upoštevani pri takih rečeh.

Naj mi bo še dovoljeno povedati, kar se mi je pripetilo prvič, odkar sem predsednik društva Bratska sloga, št. 149 JSKJ. Omenim naj, da mi je čast biti predsednik tega društva vse čas, odkar obstoji, z izjemo enega leta. Ko pa dne 14. marca pridem v zborovalno dvorano, vidim, da se je bila seja že pričela in da je bila že do polovice končana, da je bilo šele pet minut čez dve. Čudno se mi je zdelo, da se je seja že pričela, četudi podpredsednika ni bilo navzočega. Mislim sem, da je to neka surprise party zame, pa ni bila. Seveda sem se skušal opravičiti, kakor sem vedel in znal. Na tistem sem si pa mislil: "Le počakajte vi fantje s Krasa, ko pride sezona balincanja, bova vam pa midva s podpredsednikom pridelala tako ali še bolj gorko surprise party." Pa dovolj o tem.

Mladinska konvencija se bo po sklepu 15. redne konvencije vršila letos v avgustu in te dni se prične velika kampanja za nabiranje novih članov v mladinski oddelek, kar je potrebno v svrhu dosege delegatstva. Na zadnji mladinski konvenciji je bila od našega društva delegatinja sestra Anna Sterle, ki se je prav pohvalno izrazila o isti. Priporočala je tudi, da naj se naše društvo tudi letos potruji, da bo poslalo na konvencijo svojega delegata ali delegatinjo. Torej, bratje in sestre, stopimo na noge! Enega delegata moramo doseči, še lepše pa bi bilo, da jih je več.

Za delegata lahko kandidira vsak član ali članica mladinskega oddelka v starosti nad 12 let. Vse, kar je potrebno, je, da pridobi, ali da mu je kreditiranih vsaj 30 novih članov za mladinski oddelek. Ako se pridobi pri tem tudi kak novi član za odrasli oddelek, bo tudi dobro; kajti odrasli novi član šteje v tej kampanji za dva nova člana mladinskega oddelka.

Ponosen sem, da mi je glavni odbor na svoji letni povelji naložilo, da spremljam mladinske delegate iz vzhodnega okrožja na konvencijo v Ely, Minn. Še bolj pa bom ponosen, če bom vodil prav veliko armado teh mladih delegatov in delegatinj. Države New York, Maryland, West Virginia in Pennsylvania že lahko nekaj prispevajo. Posebno se lahko postavi Pennsylvania, ki ima največ društev in največ članov J. S. K. Jednote. To bo čast za nas in bo v korist in ponos Jednote. Torej glejmo, da mladinskih delegatov ne bo samo toliko kot jih je bilo zadnjič, ampak da jih bo več, mnogo več!

Omenim naj še, da Jednota plača za vsakega novo pridobljenega člana mladinskega oddelka tudi nagrado v gotovini. Te nagrade so vsak teden priobčene v Novi Dobi. Zveza JSKJ društev v zapadni Pennsylvaniji pa poleg tega plača iz svoje blagajne še po 25 centov nagrade za vsakega novega člana, in \$10.00 tistemu, ki jih pridobi največ. Torej, bratje in sestre,

zdaj je čas, da gremo na delo za rast in napredek J. S. K. Jednote, ki je ena najboljših slovenskih podpornih organizacij v Ameriki in katero lahko z mirno vestjo priporočimo vsakemu.

Frank Mikec

St. Michael, Pa. — Z ozirom na dopis sobrata Martina Šustersicha v predzadnji izdaji Nove Dobe, izjavljam, da sem bil dovolj zgodaj obveščen, da pridem za pričo v zadevi njegove kompenzacije. Prišel sem na mesto skoro dve uri prej, predno je sobrat Šustersich prišel na vrsto izpraševanja. Ako omenjeni sobrat z izidom zaslusbe ni bil zadovoljen, ni moja krivda, ker so bili tudi drugi na zaslišanju in so podali svoje izjave.

Mijo Siladij (Pripomba urednika: O vsem drugem se izvolite doma pogovoriti. Mali lokalni spori ne spadajo v glasilo in niti malo ne zanimajo članov po drugih naselbinah. O tej zadevi se ne bo. Novi Dobi priobčevalo ničesar več, pa naj pride od katere koli strani.)

Barberton, O. — Približna je je pomlad, ki zbudi vsako živo stvar. Tako so se zbudile tudi moje misli in hitijo tem potokom kot čebelnice na prsto.

Tukaj v Barbertonu imamo 20 različnih društev, podpornih in kulturnih, in smo zelo ponosni nanje. V splošnem ta društva dobro napredujejo. Zdi se mi, da rojaki tako prijazno sodelujejo med seboj, kakor še nobenkrat prej v zgodovini mesta Barbertona. Tako je prav, in s tem bomo v par letih pokazali, da skupno delovati pomeni napredovati.

Pri vseh različnih organizacijah, ki jih imamo v Barbertonu, bi človek mislil, da imamo za vse organizacije vse udobnosti, katere potrebujemo, toda za enkrat tega še ni. Večkrat sem mislil o tem in tem potokom, kaj bi barbertonskim rojakom svojo idejo:

Kaj ko bi se vsa društva v klubi v Barbertonu in okolici združili v svrhu, da bi si natočili priimeren gozdiček okrog kos sveta, kakih pet akrov ali več, kjer bi lahko prirejali svoje piknike!

Dosedaj so se naši pikniki vršili na dveh ali treh različnih krajih, in včasih se je zgodilo, da smo imeli dva ali celo tri slovenske piknike na isto nedeljo. Posledica je bila, da nobeno društvo ni napravilo posebnega občika, in včasih je bila še izgovorba, ko so bili vsi računi poravnani.

Moja ideja je, da bi v takem podvzetju imelo vsako društvo po en glas za določeno število članstva in bi bila vsa društva skupno lastniki prostora.

Vprašanje se v e d a nastane, kaj bi taka reč stala, če ne bi imeli izdatki previsoki za nakup tega prostora. Vendar, po mojih mislih, če bi se stroški razdelili na 20 društev, bi na posamezno društvo ne prišlo preveč.

Torej, prijatelji, razmišljajte o tem. Društveni uradniki naj to sugestijo predložijo članstvu in društevni sejah, da se stvo od vseh strani preudari. Na način morda lahko v doglednem času pridemo od soglasja v prist in napredek slovenske naselbine v Barbertonu.

Vinko Lauter

Davis, W. Va. — Društvo Janeza Krstnika, št. 106 JSKJ je na svoji zadnji seji, katere se je vršila 21. marca, sklenilo, da se za v bodoče izpremeni čas društvenih sej. To je bilo sklenjeno zato, ker je bil ustanovljen športni klub in igralci večino ob nedeljah popoldne igrajo nogometa. Vsled tega se bodo v bodoče naše društvene seje vršile vsake tretje nedelje v mesecu in bomo pričenjale ob 7. uri zvečer. Prosim, da članstvo to upoštevate. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 106 JSKJ:

Valentine Puntar, zapisnikar (Dalje na 3. strani)

DOPISI

(Nadaljevanje s 2. strani)

White Valley, Pa. — Več kot mesec dni se nisem oglašil in vzrok tega je, da sem 25. februarja prenehal delati, in 1. marca sem začel ležati na postelji proti revmatizmu. Ležeča stavka se zdaj traja, pa upam, da bom kmalu zmagal.

Kampanja za mladinski oddelek se je pričela. Pri nekaterih društvih bo dober uspeh, pri drugih manjši. Nekateri pišejo tako, drugi drugače. Seveda rabimo mladino pri naši organizaciji. To ve vsaki član, ki se je kaj zanimal. Ko bi bila zadnja konvencija sprejela tisto resolucijo pennsylvanske Zveze za mladinskega oddelka, sem skoraj prepričan, da bi se člani mladinskega oddelka bolj zanimali kot se. V tisti resoluciji je stalo, da naj bi naša JSKJ ustanovila mladinske krožke, oziroma da bi mladinski oddelek imel svoje številke in da bi mladina sama imela svoje seje in odbore. Tako imajo pri drugih organizacijah. Ker imajo pri drugih, zakaj bi tudi pri naši JSKJ ne imeli? Ko bi naš mladinski oddelek danes imel svoje številke, odbore in seje, bi gotovo imeli večji uspeh. Mladi bi se skušali za delegate za njihovo konvencijo. Nihče pa naj ne misli, da hočem s tem dopisom koga kritizirati oziroma komu kaj diktirati. Povedal sem le svoje mnenje, kaj bi bilo bolj v korist JSKJ, in vsak član ima tozadevno pravico povedati svoje mnenje.

Ko ozdravim od revmatizma, se bom še kaj oglašil. Do takrat pa pozdrav vsem članom in članicam!

Jurij Previc, tajnik društva št. 116 JSKJ.

Pueblo, Colo. — Tem potom naj bo naši javnosti sporočeno, da se bo v soboto 24. aprila vršila v dvorani društva Orel na Northern Ave. velika veselica, katero priredita skupno dve tujkajšnji društvi, namreč društvo sv. Petra in Pavla, št. 15 JSKJ in društvo Marije Pomagaj, št. 42 JSKJ. Veselica se bo pričela ob 8. uri zvečer.

Ves čisti dobček veselice je namenjen blagajni Federacije JSKJ društev v državi Colorado. Drugi dan, to je v nedeljo 25. aprila, se bo na vršila federacijska seja, to je seja zastopnikov društev J. S. K. Jednoto v državi Colorado. Tudi v bližini bivajoči glavni in porotni odborniki so vabljeni, da posejedo omenjeno veselico in sejo.

Člani obeh društev in vsi drugi rojaki in rojakinje v tem mestu in okolici so prav prijazno vabljeni, da posetijo našo veselico na večer 24. aprila. Bratski lico na narodni pozdrav!

Za društvo št. 15 JSKJ:

Joseph Merhar, tajnik;

za društvo št. 42 JSKJ:

Frank Rupar, tajnik.

Chicago, Ill. — Danes, ko to pišem, je velika sobota, pa je videti bolj kot božič, kajti sneg naletava in ledena burja brije po cestah, tako, da je res najljepše pri peči sedeti.

Na zadnji seji društva Zvezda, št. 170 JSKJ, se je naša društvena tajnica nekaj jezila, češ, da mora vedno samo ona pisati in poročati o naših društvenih aktivnostih. Zato sem se to pot jaz namenila napisati nekaj vrstic glede naše bližnje pomladne veselice, ki se bo vršila 8. maja, to je v soboto zvečer. Torej je sedaj vabim vse prijatelje "zvezd", da si večer 8. maja rezervirajo za poset naše veselice; zabave bo dovolj za vse. Na veselico vabim tudi našega sobrata urednika, ker on ima srečo, da vedno kaj zadene, kakšno kozo, mačico itd. Pri nas ga čaka nekaj posebnega, na dveh nogah, ako mu bo sreča mila. (Kaj bi neki bilo? Čevljarški stolec ni, ker isti je na tleh nogah! Mogoče je tista kolkja, spiklja špoklja, ali tista goska krivonoska! Ugibanje ured.)

Vstopnice za na veselico so samo po 15 centov. S postrežbo se bodo "zvezde" potrudile, da

bo ista kar najboljša. Poleg tega ima vsak priliko, da bo deležen nekega izrednega darila, če bo imel srečo. Kakšno je tisto darilo, je pa za enkrat še tajnost "zvezd".

Pri tej priliki vabim članice društva Zvezda, da se kar mogoče polnoštevilno udeležijo naše prihodnje seje, ki bo zadnja seja pred veselico. Na omenjeni seji se bo treba marsikaj pogovoriti glede veselice in o drugem. Jaz ne vem, zakaj se nekatere članice ne morejo navaditi, da bi posejale seje, ki se vršijo le po enkrat na mesec. Spadam k trem društvom, pa se vedno vseh seje udeležim. Pri našem društvu sem ustanoviteljica in nisem v vseh enajstih letih več kot dve seji zamudila, kar je vsekakor lep rekord. Saj to ni tako težko, samo privaditi se je treba in nekoliko dobre volje je treba. Več članov ali članic je na seji navzočih, več koristnega se lahko ukrene za društvo in Jednoto.

Pri naši Jednoti se bo te dni pričela kampanja za mladinski oddelek, in jaz mislim, da tudi našo društvo lahko pošlje eno delegatino na mladinsko konvencijo, ako se vse članice zavzamemo, da pridobimo vsaka vsaj enega novega člana ali članico v mladinski oddelek. Pozdrav vsem! — Za društva Zvezda, št. 170 JSKJ.

Hastings, Colo. — Naznanjam vsem društvom JSKJ v državi Colorado in vsemu članstvu v tej državi, da se vrši prva redna seja coloradske federacije društev JSKJ v nedeljo 25. aprila v mestu Pueblo, Colo. Seja se bo pričela ob 9. uri dopoldne.

Seja, ki se je vršila 24. januarja, je bila ustanovna, seja 25. aprila pa bo redna. Vsa društva v državi Colorado so vabljeni, da na to sejo pošljejo svoje zastopnike. Člani pri različnih društvih pa so prošeni, da glasujejo za pristop njihovih društev k federaciji. Nihče ne more ugovarjati, da bi ne bile federacije naših društev koristne za jednoto in tudi za pridruženost društva sama. Stroški, ki so s tem v zvezi, pa niso tako veliki.

Tem potom sporočam tudi, da se bo dan pred sejo, to je v soboto 24. aprila, vršila veselica v korist blagajni naše federacije. Veselica se bo vršila v Orlov dvorani na Northern Ave. in se bo pričela ob 8. uri zvečer. Vabljeni so na to veselico ne samo Markoti in Juriji, ki se bodo takrat goadovali, ampak vsi člani in članice JSKJ in sploh vsi rojaki in rojakinje v mestu Pueblo ter bližnji in daljni okolici. Druga društva v mestu Pueblo pa so prošena, da ne bi na isti dan priredila svojih veselic.

Na federacijsko sejo so vabljeni vsi društveni zastopniki in glavni oziroma porotni odborniki, pa tudi drugi člani in članice JSKJ, katerim je mogoče se udeležiti. Na veselico pa so vabljeni vsi, ki si želijo privoščiti dobro zabavo, člani ali nečlani. Bratski pozdrav! — Za Federacijo JSKJ društev v državi Colorado:

John Lipec (tajnik),

P. O. Box 153, Hastings, Colo.

Windber, Pa. — Članstvu društva Radnik, št. 204 JSKJ, sporočam, da smo dne 27. marca izgubili mladega in dobrega člana našega društva, namreč Alberta Kinkela, ki je omenjenega dne umrl v bolnišnici v Windberu. Naj mu bo ohranjen blag spomin, staršem, bratom in sestram pokojnika pa naj bo izraženo iskreno sožalje! — Za društvo št. 204 JSKJ:

John Stipanich, tajnik.

Hermine, Pa. — Člane društva "Veseli slavček," št. 154 JSKJ, prosim, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila 18. aprila. Nadzorni odbor pa prosim, da pride omenjenega dne v zborovalno dvorano že ob eni uri popoldne, da pregleda knjige tajnika in blagajnika. To je potrebno zato, ker je bilo na naši trimesčni seji

sklenjeno, da v bodoče vodi tajnica t a j n i š k i i n blagajniški urad. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 154 JSKJ:

Ida Klanšičar, tajnica in blagajničarka.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

RUDOSLEDSTVO NA SLOVENSKEM

Trboveljski rudosledci so začeli zadnje čase vneto iskati novih podzemeljskih zakladov. Goštinčar Kmet išče premog med Lokami in Klečco. Majhen rudnik izven trboveljskega revirja je odprl tudi zlatar Koren. Pri Sv. Juriju pod Kumom iščejo razni interesi premog, pa tudi zlato in baker. V Gorenji vasi pod Kumom je do nedavnega obratoval precej velik premogovnik, ki pa je ustavil obrat zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

PREVEČ BLAGOSLOVA

V okolici Travnika je 35letna kmetica Fata, žena 40letnega Hamida Hadulovića, v 17 letih rodila 17 otrok. Zadnjič je rodila kar trojčke. Vsaokrat je rodila brez babice, brez zdravniškega, sploh brez vsake pomoči. Nekaj otrok je že umrlo. Hadulovićeva družina živi v veliki revščini.

V KONFINACIJO

Na goriški prefekturi se je vršil te dni pred konfinacijsko komisijo proces, na katerem sta bila 24letni kmečki posestnik Gabriel Peternelj in okrog 30letni kmečki posestnik Janec Kumar, oba iz Cerknega obsejona na 5 odnosno 3 leta konfinacije. O procesih pred konfinacijskimi komisijami se običajno ne izdajajo nikaki komunikacije in zato podrobnosti o poteku procesa niso znani. Enako tudi niso znani razlogi, zakaj ju je doletela ta kazen. Peternelj in Kumar sta bila že odvedena v konfinacijo.

POCENI ŽENSKÉ

Dninar Veličko Vušić je v neki pirotski kavarni napravil čudno kupčijo. Nekemu kmetu je prodal svojo ženo za 100 Din. Pri sklepanju kupčije je bila žena prisotna in zadovoljna je bila s svojo prodajo. Kupčijo sta sklenila možakarja tudi pismeno in je kupec v ženo vred prejel tudi pobotnico plačila.

TRAGEDIJA IZSELJENCA

V Budaku pri Gospiću si je vzel življenje ugledni kmet Jos Vuković. Kruta je tragedija tega človeka. Dolga leta je delal v ameriških rudnikih in ko se je pred leti vrnil domov, je imel dosti prihranjenega denarja. Uredil si je lepo kmetijo, oženil pa se je z vdovo svojega brata, v katero je bil že v mladosti zaljubljen. Ko je dobil otroka, je bil ves srečen. V svoji sreči je bil preko vse mere dobiteljiv in okrog 200 tisoč Din gotovine je razposodil svojim sorodnikom in sosedom v trdnem prepričanju, da mu bodo denar vrnili, kadar ga bo potreboval. Ob likvidaciji kmečkih dolgov pa so postali njegovi dolžniki oholi. Rekli so: Polovico dolga ti bomo vrnili, kadar bomo mogli. Da bo nesreča in razočaranje še večje, je Jos dobil nalog, da mora plačati 6,000 Din rent. Davka za denar, katerega je bil posodil. Zaman je dokazoval, da ni od glavnice dobil niti pare, kaj šele kake obresti. Ker ni imel s čim plačati, so mu zaplenili kravo. Nesrečnež je obupal in v hlevu se je obesil.

PODIVJAN PES

V okolici Zagorja so bile zadnje čase v več primerih v hlevih pomorjene koze, katere služijo revnim rudarjem in bajtarnim mesto krav. Ubijalca niso mogli izslediti in ubogi ljudje so domnevali, da koze pobija kak abnormalno zločinec. Šele zadnje čase so ugotovili, da te zločine počenja podivjan pes volčjak.

HUDI STUDENTI

Incidenti pri razglasitvi šolskih ocen. Na srednji tehnični šoli v Beogradu so se pripetili pri razglasitvi šolskih ocen v enem dnevu trije hudi izgredi. V geodetskem oddelku je profesor Muhamedagić dijaku Gjorgju Mrkiću, ki je doma iz Boke, naznanil, da je zaradi dveh slabih ocen za eno leto izključen iz šole. Dijak je zatrdil, da je iz nekaterih predmetov dobro odgovarjal in ko je profesor pregledoval katalog, da bi mu točno navedel, kako je prišlo do slabih ocen, je dijak skočil pred njega, ga najprej s pestjo udaril tako močno, da je profesor padel na tla, potem pa je potegnil iz žepa nož in profesorja petkrat zabol. V učilnici je nastala panika, katero je Mrkić izkoristil in zbežal. Ranjenega profesorja so takoj odpremili v bolnišnico, kjer so ga operirali. V električnem oddelku iste šole pa je dijak Mile Stojanović, ko so mu bile razglašene slabe ocene, proti svojem profesorju Kiršnerju zagnal steklenico solne kisline. K sreči ga ni zadela. Med zmedo, ki je nastala v razredu, je tudi atentator pobegnil. V tretjem oddelku iste šole pa je neka dijakinja padla v nezavest, ko so ji razglasili slabe ocene. Odpremili so jo morali v bolnišnico.

Spring will be here soon. Flowers, trees, and grass are growing again. Only a few robins are here. School will soon be out for us. We just have to go two more months. April and May. We are going to have a spelling contest on the last day of school.

Veronica Barbich.

DENVER, COLO.

DEAR EDITOR:

Spring is with us again. The sun is out early in the morning. The birds are beginning to work and build nests. The grass is turning green, flowers are beginning to grow. Everything is coming to life. Even I am beginning to realize that I want to attend the juvenile convention in August, which will be held in Ely, Minnesota. I must settle down and get thirty members or more to join our lodge. I have already registered to run as delegate, which was a very easy task. But now I have the job of getting thirty new juvenile members, which in my estimation is quite a hard task. However, just as soon as I explain to the prospective members what a great lodge and Union they are joining, I have every confidence that they too will join our grand South Slavonic Catholic Union.

There are many reasons why I like to take this trip to Ely, Minn. The principal reason being perhaps that I never was out of the state of Colorado. I would like to see the place where our Union was established. I would like to meet my brothers and sisters from various states who will be present as delegates. I want to understand my lodge better, so that when our present generation grows up, we may be able to carry on the work of our parents.

As I understand, my father is to be the guide from all western states. The rest of you boys and girls in the western states wake up and find thirty members so we may be eligible for delegates. Furthermore, we want to see a large crowd from the western part of the country representing our Union.

BUT, don't anyone of you give up. Remember, where there's a will, there's a way.

In conclusion, I want to say this: If there is anyone in Denver who knows of someone that is interested in joining our lodge, please let me know as I am trying very hard to get all prospective members who care to join.

Helen O'Koren (Age: 15), No. 21, SSCU.

EVELETH, MINN.

DEAR EDITOR:

I have been a member of lodge No. 25, SSCU since I was two years old. About two or three years ago I started to contribute stories to the Nova Doba. Now I'll have to make up for lost time. Here is a story I am contributing which I hope the readers will enjoy.

MOTHER'S HAPPIEST DAY

The story opens in the tenement district on a June morning. Rose Marie, the oldest girl in the family, is 14, Dolly, the youngest is 9. Mrs. Jensen, the mother, is a small thin woman who always was sick but could not get any aid from the doctor for lack of funds.

It was the morning that Mrs. Jensen had taken ill and it looked like the last day on earth for her. She was worrying about her children since there was no one to look after them, their father being dead. So she talked to her children telling them that she soon would have to go, that they should not be afraid. The children became very sad, but brave nevertheless. Rose Marie went to look for work that same morning. She found employment from a neighboring lady who gave Rose Marie a dollar for cleaning three rooms and minding the baby. Rose Marie bought red roses for her mother with the dollar, and when she brought them to her mother she was overjoyed to see how pleased she was. "Rose Marie," the mother said, "this is the happiest day in my life. Dolly also brought me flowers which she planted in a tomato can. They are violets. I'm so happy you make my dying day so much easier. Good-bye girls. I am going to heaven where I shall be sick no more." With this she closed her eyes and went to sleep forever.

A simple funeral was held for their mother. A few days later the authorities came to take the children of the orphanage. The two girls did not mind the orphanage, since it was better than living in the slums. Adopting day came a month later. A little old lady, with white hair just like their mother, said she wanted to adopt Dolly. But Dolly refused, saying that she would not be separated from her sister. After Dolly told Mrs. Jackson the whole story, both the girls were adopted. They were very happy in their new home, and they took care of their mother's grave every day, for they still could see her so happy with roses and violets in her arms.

Frances Flister (Age: 14)

LORAIN, O.

DEAR EDITOR:

I would have written before if I had not been busy with school work. I have a very interesting hobby, making ships. The one I am working on now is the Conquer the Second, the original of

which has won British cups. The mast is 12 inches high and is made of expensive wood. In school I am active in sports, mostly volleyball. Our school has won the junior high championship in volleyball for two years. Our coach, Mr. McCohnie, is an excellent basketball player and is a member of the Amers Eagles, a local team. We all like him very much.

This semester I am taking Mathematics, English, Arithmetic, Spelling, Literature and Manuscript writing. The one which interests me most is Manuscript. Some of my teachers are Miss Kumse (she is a member of our lodge and daughter of chairman of supreme trustees, John Kumse), Mr. Grider, Mr. Hummel and Mr. Marks. Mr. Grider was a guard at a workhouse. Mr. Marks is a radio announcer, and his most recent radio appearance was in Echoes.

Recently some of the boys from the neighborhood and myself built a dam, which held until the recent rainfalls when it overflowed. We are planning to make another one much stronger to be made with sandpaper and earth. It will probably hold about 150 gallons of water when full.

Stanley Ostang, No. 6, SSCU

CLEVELAND, O.

DEAR EDITOR:

I am going to take part in the coming juvenile campaign and try to enroll thirty new juveniles into our lodge. It will be hard but it will be worth trying. The campaign will last three months beginning April 1 to June 30. This is a long time in which to hunt up friends who would like to join our SSCU.

I would have written sooner but I didn't have anything to say, so after I finished reading Little Stan's letter he gave me an idea of what to write. He wrote a letter to my brother giving a hint about seeing him at the juvenile convention. However, I say, I, too, should go out and get members as a duty. So now let's all try and see who will be first.

Sophie Kapelj (Age: 13), No. 71, SSCU

UNIVERSAL, PA.

DEAR EDITOR:

Here I am again with a few more bits of odds and ends.

Our lodge is planning on holding a large picnic to celebrate its thirty-fifth anniversary. This picnic will be held sometime in July although the exact place and time have not yet been set.

We have been having very nice weather lately and we do hope it keeps up. The winter wasn't nearly so severe as it was last year. When the birds begin to sing and the grass begins to grow, something tells us that Spring is on its way and Old Man Winter is to go back to sleep. Am I not right?

I have also noticed that many juveniles in their letters have been describing the city or town in which they live. Thinking this an interesting subject, I decided to write up a few things on our township. The estimated population is 16,000 and the present area is 28 square miles. There are eleven school buildings and approximately 90 teachers. There are 10 places of worship and one bank.

This area was to be purchased with one deer skin. The first white trader in Western Pennsylvania was John Frazier. The tenth generation descendants of this man are still living in our township.

Miss Scott, our drama and music teacher, is planning to give an operetta in the Spring. It will be held in the new high school building. The art classes will paint the scenery.

We also hold skating parties every once in a while. Everyone shares in the awkward spills, but they don't seem to bother us much.

It seems as though plans for the second juvenile convention have all been laid out. Getting 30 members is going to be a lot of work to some and a very easy task to others.

Mary Mlinar (Age: 14), No. 33, SSCU

DETROIT, MICH.

DEAR EDITOR AND READERS:

This is my second letter to the Nova Doba. I am writing from Detroit. My first letter was written and mailed in Akron, O. I want to say Hello to all my friends in Barborton, O. I think Albena Nosee's articles are very good. I like them. Here is a poem which I hope the readers will like.

DON'T GIVE UP

If you've tried and have not won, Never stop for crying; All that's good and great is done Just by patient trying.

Though young birds in flying fall, Still their wings grow stronger; And the next time they can keep Up a little longer.

Though the sturdy oak has known Myn a wind that bowed her, She has risen again and grown Loftier and prouder.

If by easy work you've beat Who the more will praise you, Gaining victory from defeat That's the test that tries you.

Anna Hiti (Age: 10), No. 144, SSCU

CLEVELAND, O.

DEAR EDITOR:

I made a resolution to write a letter every month, but so far I only wrote once, that is in March, but there are still nine more months and I hope I'll have a letter every month from now on.

I want to thank the officials responsible for the one dollar check awarded me in the February issue. Mr. Beniger, secretary of our lodge No. 123, sent it to me. It came just in handy, when we all have to get outfits for Easter.

Little Stan, I received your letter and am going to try to get my members as soon as possible. I'm sure Albert Pechaver can depend on me as being one

Sally Hrvatin (Age: 10), No. 173, SSCU

of the delegates. I think this idea of Little Stan's is good. I hope everybody else thinks so.

Florence Startz says she hopes Little Stan receives excellent results. I'm sure he will because I'm going to try his new idea.

Little Albert, or-er excuse me, I mean Albert Pechaver is getting quite excited about "Vickie" Kumse's valentine. Here it is 2 months ago and Albert is still telling us about how much he appreciates that valentine. I bet it was a nice one. Well, next year you can depend on me to send you a valentine, Albert. Oh! from Pittsburgh, Pa. comes a letter in Slovene from Mary Zugel. It is nice if a boy or girl can write in their own nationality. I also remember that city Pittsburgh. By any chance were you in the district where the floods were, Mary? Although that is your first letter Mary, keep it up and soon we'll have more letters coming in Slovene from you.

From Colorado comes Joe Tancik. Keep it up Joe and soon your letters will be getting as long as mine. (P. S. Although my letters are not long.)

To Mary and Jennie Zupin, I suppose you two are sisters. Both of you girls write very nice poems. Keep the spirit up.

Again we have from Pennsylvania Anna Podjed, submitting a nice poem and just the season for it.

From Ely, Minnesota we have a letter from Justine Korent. Everybody, I guess, knows her. She's very popular with her letters in the Nova Doba. I read and saved many of your letters. About the history of Ely, I wonder where you found all the information, but smart girls can do anything, anyway. That's what I think. As Justine said that Little Stan while in school accidentally hit the teacher's nose with his airplane and had to stand one hour in the corner. I bet that's why he's so tall. Well, anyway let's all keep the spirit up and I hope I'll see you at the next convention.

From Euclid, Ohio, not far from where I live, Albena Nosee writes and yet we've never met. You also wrote a nice story and I can hardly wait for the next issue to see what will happen to Agnes and Harry.

And last of all comes a letter from Helen Zagar, a freshman in high school. I'm sure those moving pictures were good and the best I would choose would be the American flag floating over the Olympic altar. Keep it up Helen, and I hope I'll see more of your letters.

By the way, did everybody enjoy my letter about "My trip to Idaho"?

Next month I am going to write about the Coulee Dam.

I guess I'll have to close my letter before all you members and Little Stan get tired and sleepy, and won't be able to finish the letter. I wish everybody a happy Easter. Good luck to you all and hope we'll have more letters next time.

Elsie Desmond (Age: 13), No. 173, SSCU

CLEVELAND, OHIO

DEAR EDITOR:

I haven't written for such a long time, I'm quite sure you, Mr. Editor, and all the members have forgotten me. But now I am going to try to write every month.

Although I didn't go with my sister (Elsie Desmond) to Idaho, I sure could make a picture of it when she was telling me the story. So many states and cities she passed through although I expect to travel even further then she did. I hope to some day land in Hollywood, California, just for this reason: I am now taking singing, piano and tap dancing lessons. I might be (someday) like Ginger Rogers or Sonja Henie. (That is maybe.) I am sure counting my chickens before they're hatched.

In January, I passed to the 4A. I am very good in school, that is what my teachers say. I received your letter Little Stan and was surprised to hear from you. Now, that you gave me your address in the letter, I might write you a letter sometimes. Heh! Heh!

I hope we can have more letters next month, and by the way, there will also be one from me, I am going to write a story which I hope everybody will enjoy.

HOME, SWEET HOME, IS BEST

Little Jessie was 10 years old, blue eyes, golden hair hanging loose down her back. She was brought up by a wealthy family. She didn't have any brothers or sisters. Jessie had her own nursery which was filled with toys. Jessie's mother and father loved her dearly. They both were so kind to her. She had pretty clothes and enough to eat.

But one day Jessie's mother came home in the evening rather late. Jessie got up from bed and ran downstairs to her mother. On the davenport lay a small bundle of a little baby lay in it. Later Jessie's mother told her she wanted to have two children, so she adopted this baby from the orphanage. That night Jessie cried herself to sleep, now thinking that this baby, (who was a girl) would be loved by Jessie's mother dearly, so now her mother would love her anymore, but she would love the other baby more. So Jessie ran away. She ran and ran in the dark night; once she saw a car whiz by and thought maybe the police were after her. She hid in the bushes. Finally she came to a dingy-looking, old fashioned house. She lay on the steps and next morning found herself in the house.

The people were cruel, and took her to the police station. Nobody came after her, so they put her in an orphanage.

One day a lady came and asked if they had a girl named Jessie there. They did. And soon Jessie was at home crying and said to her mother, "I'm glad you adopted the little girl, mother because I could see how she would suffer in an orphanage. I was in there only a month and they treated me mean. I don't think I'll ever try to run away again because I think Home, Sweet Home, is the best."

Sally Hrvatin (Age: 10), No. 173, SSCU

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoličke Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN
of the
SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIII. 104 NO. 13

ZDAJ PA NA NOGE!

Jutri, to je 1. aprila, se začne kampanja za mladinski oddelek, ki bo, tako vsaj upamo, ena največjih in najuspešnejših, kar jih je dosedaj vodila J. S. K. Jednota.

Krona te kampanje bo mladinska konvencija, ki se bo vršila v dnevi 6. in 7. avgusta v Elyu, Minnesota, kjer je glavni urad in rojstni kraj naše organizacije. Mladinska konvencija ne bo cilj, ampak plačilo za uspešno kampanjo.

Mladinske konvencije se bodo udeležili člani in članice, kateri bodo tekom kampanje pridobili ali katerim bo kreditiranih vsaj 30 novih članov mladinskega oddelka. Konvencija bo vsebovala nekaj pouka o vrlinah in sistemu naše Jednote, ostali čas pa bo posvečen razvedrilu in zabavi mladinskih delegatov.

Mladinska konvencija bo v glavnem plačilo za dobro izvršeno delo in vršila se bo za mladino, kateri je zabava potrebna kot ribi voda, torej bo z njo zvezano mnogo zabave.

Za mladinske delegate in delegatnje bo ta konvencija prost oziroma od Jednote plačan počitniški izlet na naš zeleni sever, ki je v poletnem času izredno lep in mikaven. Za mnoge mladinske delegate bo to prvi obširnejši pogled na raznolikost in zanimivost naše republike.

Že vožnja sama bo za mladino razvedrilo. Potem nova znanstva, ogled glavnega stana naše organizacije, krajši izleti po deželi desetisočernih jezer in razne zabave, ki bodo v to svrhu aranžirane! Koliko fantičev in deklic med 12. in 18. letom je, ki bi si tega ne želeli!

In koliko staršev je, ki bi svojim ljubljencem ne privoščili takega izleta! Koliko je starejših bratov in sester, ki bi svojim mlajšim bratom ali sestrkam ne želeli kaj takega omogočiti! In končno, koliko naših društev je, ki bi ne želela biti zastopana vsaj z enim delegatom ali delegatnjem! Nobenega!

Vsak očec in vsaka mati lahko preskrbita tak brezplačen počitniški izlet svojemu sinu ali hčerki, če je v pravi starosti, in, seveda, član ali članica mladinskega oddelka. Nič drugega ni treba kot pridobiti v kredit kandidata vsaj 30 novih članov za mladinski oddelek J. S. K. Jednote. Ako se vmes pridobi kak novi član za odrasli oddelek, je še toliko bolje, ker vsak tak odrasli novi član šteje v kampanji za dva mladinska člana.

Pri vsakem društvu se lahko priglasi za kandidate ali kandidatnje za delegatstvo poljubno število mladinskih članov. Kvalificirali bodo vsi, katerim bo kreditiranih predpisano število novih članov, brez ozira na to, če jih gre na konvencijo 10 ali več od enega društva.

Tako je izlet na mladinsko konvencijo garantiran vsakemu članu ali članici mladinskega oddelka, ki je v pravi starosti, ako bo imel ali imela za seboj dovoljno pomoč staršev, bratov in sester ali sorodnikov in prijateljev. Samo toliko novih članov je treba pridobiti tekom kampanje. To je vse, kar se zahteva.

Kampanja v zvezi s prvo mladinsko konvencijo, ki se je vršila pred dvema leti, nam je pridobila toliko novih članov v mladinski oddelek in pri tem nekako indirektno tudi v odrasli oddelek, da je zadnja redna konvencija JSKJ soglasno sklenila, da se slične kampanje z mladinskimi konvencijami vršijo na vsaki dve leti. Stroški prve mladinske konvencije so bili dobro poplačani z novimi člani. Vsled tega je upati, da bodo stroški v zvezi z drugo mladinsko konvencijo še bolj naložen denar.

Naša Jednota, kakor druge slične organizacije, raste večinoma le potom mladinskega oddelka. Skoro vsi novi člani odraslega oddelka prihajajo od tam. Zato, komur je pri srcu rast in napredek J. S. K. Jednote, bo vedno skrbel, da se veča njen mladinski oddelek. Vsa društva in vsi posamezni člani bi morali vsled tega že iz lojalnosti do Jednote storiti vse, kar je v njihovih močeh, da bo letošnja kampanja prekosila po uspešnosti vse prejšnje.

Zato, zdaj vsi na noge! Začetek kampanje je tu in nihče naj ne odlašaj! Morda bo marsikje kompeticija pri nabiranju novih članov intenzivna. Vsled tega je pametno upoštevati stari pregovor, ki pravi, da kdor prej pride, prej melje. Burno in samozavestno, kakor pomladni vetrovi, ki preženejo zimo, naj završi naša kampanja preko vse te lepe dežele, nad katero se vije zvezdnata zastava!

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

brez sramu agitirali in volili proti ratifikaciji amendmenta za prepoved otroškega dela v industriji. Kaj je mar tem hincem, če tisočkrat po 400 nedoraslih otrok polagoma umira pri delu v podzemeljskih rovih, v tekstilnih tovarnah in drugih znojilnicah! Kaj je mar tem dobro rejenim gospodom, če delavska kuga jetika pokosi vsako leto tisoče teh mladih bitij, ki niso poznala mladostne sreče, ker je tako zahteval sveti profit!

Italijani so v zadnjem času civilizirali nad 6000 prebivalcev zasedene Etiopije. Civilizirali so jih v soglasju z rimsko in fašistično kulturo, to se pravi, da so jih enostavno postrelili.

V Evansvillu, Ind., je pastor J. P. Sandefur vložil tožbo za ločitev zakona. Kot vzrok je navedel, da pri njegovih pridigah v cerkvi njegova žena navadno zaspi, kadar ne spi, se mu pa spakuje v obraz. Mož se je prepiral, da nihče ni prerok napram svoji ženi.

Sto tisoč italijanskih "prostovoljcev" se bori v Španiji na strani rebelov. Tako vsaj poročajo časopisi. Istotako se poročajo, da tudi v Španiji italijanski vojniki večkrat tečejo ko strele. Nerodno za Italijane je, da imajo v Španiji tudi vladni vojniki aeroplan in težke topove. Morda se bo Mussolini končno prepiral, da Španija ni Etiopija.

Kitajski profesor Tong Šong Čang, ki je prišel nedavno v Združene države s cirkusom desetih treniranih bolh, je moral poslati svoje skokice v batiranke večnih lovišč, ker so ameriške carinske in zdravstvene oblasti tako zahtevale. Ako bo mož hotel to igrati cirkus z bolhami, si bo moral nabaviti domače ameriške skokice. Tako je prav. Domače talente je treba podpirati.

Ameriški časnikar Webb Miller, ki mnogo potuje po Evropi, trdi, da ima vsako večje evropsko mesto svoj poseben duh. Tako diši Moskva po prenojenih čevljih, Amsterdam po stoječem ledu, Pariz po ženskih laseh, Firence po mrtvem kadilu in starem prahu, Monakovo po postnem pivu, kuhanih svinjskih parkljih in kislem zelju, Kairo po žafranu in suhem prahu, Rio de Janeiro po močni črni kavi, Addis Ababa pa po čisto navadnem smradu.

Neki ameriški pisatelj, ki je oboval razna ameriška mesta, pravi, da Pittsburgh diši po mehkem premogu, Philadelphia po gnolobi, Indianapolis po stoječih vodi in sirovem mesu, Chicago po klavnicah, San Francisco po orientalski megli, San Antonio po alkalijevem prahu, Boston pa po ribah.

Jaz nimam posebno trenirane nosu, vendar pa prilično uganem, katera mesta dišijo po zmrznjenih bankah.

Ampak, prijatelji, naj bo nos tak ali tak, vsak je te dni zavohal, da se bliža pomlad!

A. J. T.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

ka. Po državah severa, srednjege zapada in vzhoda je prevladovalo hladno vreme z dežjem in snegom. V Clevelandu je bilo na velikonočno nedeljo prav hladno vreme, parki so bili deloma pokriti s snegom in po cestah je bila tu in tam poledica.

SUŠA NA UMIKU

Vedno bolj se krči število držav, ki se še oklepajo prohibicije. V državi Kansas, kjer je vladala prohibicija nad 50 let, je pretekli teden poslanska zbornica državne legislature odpravila za legalizacijo 3:2 procentnega piva; državni se-

nat je v istem smislu že prej odglasoval. Ker je tudi governor Huxman naklonjen predlogu, ga bo nedvomno podpisal in s tem bo konec stroge prohibicije, ki je objemala državo sončnih rož nad pol stoletja. Izmed 48 držav bodo potem samo še štiri obdržale prohibicijo, namreč Georgia, Mississippi, Tennessee in Oklahoma.

VEČINA ZA ROOSEVELTA

Revijska "Forum" je nedavno razposlala po deželi poskusne glasovnice, ki naj bi pokazale, koliko državljani bi volilo za Roosevelta, če bi kandidiral še za tretji termin. Za tretji termin Roosevelta je bilo oddanih 48.4 procenta glasovnic, proti 43.6%, neodločno pa 8 procentov. To glasovanje se je vršilo pred nedavno Rooseveltovo izjavo, da ne bo kandidat za tretji predsedniški termin.

JUGOSLAVIJA IN ITALIJA

V Beogradu je bila pretekli teden podpisana politično-ekonomska pogodba med Jugoslavijo in Italijo. Podpisala sta jo jugoslovanski ministri predsednik Milan Stojadinović in italijanski vnajni minister grof Ciano. Po mnenju ameriških listov bo ta pogodba zabilila klin med članice Male entente ter med članice Balkanske entente, oslabila vpliv Francije v Jugoslaviji in povečala moč Italije in Nemčije v srednji Evropi. Ob priliki podpisa pogodbe so beograjski dijaki vprizorili po ulicah velike protitalijanske demonstracije. Da bi le Jugoslavija ne bila "potegnjena" v paktiranju z rimsko volkuljo!

RUSIJA PRIPRAVLJENA

Webb Miller, priznan kot eden najboljših vojnih korespondentov za United Press, si je zadnje čase ogledal, kolikor mu je bilo pač dovoljeno, vojno pripravljenost vseh večjih evropskih držav. Z ozirom na Rusijo poroča, da ima največjo stalno armado, največjo rezervno in vsako leto vsaj dva milijona mladih mož, izmed katerih lahko izbira rekrute. Poroča dalje, da je ruska armada moderno oborožena, disciplinirana in dobro hranjena, da je vojna industrija visoko razvita ter umaknjena daleč od mej, transportacijska sredstva da se vedno izboljšujejo, poleg tega pa da ima dežela v svojih mejah vse sirovine, ki jih rabi, tako za vojno in drugo industrijo, kot za prehrano prebivalstva. Rusija, po izjavi Mr. Millerja, ne goji nikakih napadalnih načrtov, pač pa se oborožuje edino za obrambo. Posebno razvito, da je vojno letalstvo. Če bi sovražnik vdril v deželo, mu zamore povzročiti nepriroke celo v ozadju z dobro opremljenimi vojaškimi oddelki, katere bi letala prenesla za hrbet sovražnika.

NEČE PRIJATELJEV

Zdi se, da nemški diktator Hitler neče prijateljev. Preti Rusiji, Franciji, Čehoslovski in indirektno tudi Angliji, zamerja se Ameriki, zaničuje vse, ki niso "Nordijci", krši pogodbo s papežem, šikanira žide, protestante in katolike, sploh stopa, kakor da ne mara imeti niti enega prijatelja na svetu. Ako se Nemčija res pripravlja na vojno, kakor Hitler ob vsaki priliki poudarja, bi morala imeti čim več prijateljev in čim manj sovražnikov. Kogar hočejo bogovi uničiti, ga udarijo s slepoto, so rekli stari Rimljani.

ŠPANSKE ZMEDE

Situacija v Španiji je tako zmedena, da si menda o nji nihče ne more napraviti prave slike. Civilna vojna že davno ni več španska domača afera, ampak nekaka mednarodna vojna. Med vladnimi četami je mnogo prostovoljcev različnih narodov in med rebeli je tisoče Italijanov in Nemcev. Italijanska in nemška vlada trdita, da rebelom pomagajo le nemški in italijanski prostovoljci; od drugih strani pa se trdi, da so v vrstah rebelov

regularni nemški in italijanski vojaki.

Pretekli teden je bilo poročano, da so vladne čete pogubile daleč nazaj močno armado Italijanov in da so pri tem zaplenile velike količine orožja, municije in drugega vojnega materiala, kajti beg Italijanov da je bil naravnost paničen. Glasom nadaljnjih poročil so bile poslana na fronto nemške čete, da so zaustavile prodiranje vladnega vojaštva.

Ameriški listi se silno norčujejo iz tega italijanskega poročila in ga imenujejo "mali Kobarid". Norčevali so se tudi Angleži in to je silno raztogotilo Mussolinija. Iz Rima je bilo oficijelno zanikano, da bi bile italijanske čete v Španiji; to zanikanje je podkrepil tudi Mussolini. Dino Grandi, italijanski poslanik v Londonu pa je skoro istočasno izjavil, da italijanski prostovoljci ne bodo poklicani iz Španije, dokler ne bo vojna končana. In, ko so pred nekaj tedni rebeli osvojili mesto Malago, so od vlade kontrolirani italijanski listi na vsi moči slavili junaštvo italijanskih divizij, ki da so to zmago izvajale. Iz teh nasprotnih si trditve bi se dalo sklepati, da kadar italijanske čete v Španiji zmagujejo, so tam, kadar pa bežijo, jih ni!

O mednarodni blokadi Španije, ki naj bi preprečila vsak dovoz vojaštva in vojaških potrebščin obema bojujočima se stranima v Španiji, se je že mnogo govorilo in pisalo, toda, kolikor je znano, se ta blokada še ne izvaja in je dvomljivo, če se bo.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Šolo, katero vodi Mrs. Mary Ivanush, in na Jugoslovansko šolo moderne umetnosti, katero vodi slikar H. G. Perušek. Mladinska igra, katero so preteklo nedeljo vprizorili učenci in bivši učenci Slovenske mladinske šole, je bila v splošnem prav dobro podana, in nas je med drugim prepričala, da ta mladina je naša in bo ostala naša, kolikor bodo pač ameriške razmere dovoljevale. To je posebno važno z ozirom na naše podpirne organizacije in druge naše gospodarske in kulturne ustanove. Razstava del učencev slikarske šole pa je pokazala, da je med temi našimi učenci marsikak talent, ki bo morda nekoč delal čast slovenskemu imenu v tej deželi.

ZNANILEC POMLADI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Petje robina sliči petju kosa, vendar ni tako umetniško. Poje najrajši na kakih zvišenih prostorih, ob jutrih in večerih. Gnezdijo najrajši v mestnih parkih, v sadovnjakih in bližini hiš. V tem se močno razlikuje od evropskega kosa, ki gnezdi najrajši v senčnih lokah ob potokih.

Robin spada med ptice selilke, vendar nima določenih prezimovališč. Mnogokrat prezimuje velike jate robinov v naših bolj južnih državah, kjer najdejo nekaj zavetja pred mrzlim in kofikolj toliko živeča. Nazaj na sever začnejo prihajati robinji navadno že v marcu, in včasih jim kmalu sledi pomlad, včasih pa ne. Kljub temu velja za neoficijelne znanilce pomladi.

POZOR NA GLAVOBOL

(Nadaljevanje s 1. strani)

prav radi tega jih ne smemo ignorirati in, ako se glavobol nadaljuje, je najboljša, da vprašamo zdravnika za nasvet.

Uživati "pilce" in praške, o-glašane kot "lek proti glavobolu" to more v najboljšem slučaju le začasno olajšati bolečine. Ali ti leki ne segajo do temeljnih nerodov, ki so odgovorni za glavobol. Glavobol morejo povzročiti take malenkostne stvari kot preveč zakurjene sobe, preozki kloboki ali, ako gledate napram oknu, kadar čitate. Na drugi

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a) Izvrševalni odsek:
Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, R. D. 1, Box 153, Turin, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.
Četrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni odsek:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6401 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Illinois.
3. nadzornik: MATT ANZELCO, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLIS, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotino uradno glasila.

NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tihajoče se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika denarne posiljate pa na glavnega blagajnika. Vse pritožbe in pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za zbiranje zavarovalnic in bolnišnice sprejemajo naj se pošiljajo na uradnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpovedne besedilo naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki in kdor hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lokalnega društva ali pa naj piše na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani, ki bodo plemeniti, neozirajo se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dveh let, rojena do 16. leta in ostanejo mladinskim oddelku do 18. leta. Prispevna za oba oddelka je prosta.

Prememljevanje znaša nad \$2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 112.42%

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE ODRASLEGA MLADINSKEGA ODDDELKA DAJE J. S. K. JEDNOTA NAGRADE V GOTOVINI.

Za vsakega novopridobljenega člana mladinskega oddelka je predlagatelj deležen 50 centov nagrade.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka pa so predlagatelj deležni sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine \$1.25
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine \$2.00
za člana, ki se zavaruje za \$ 1,000.00 smrtnine \$4.00
za člana, ki se zavaruje za \$ 1,500.00 smrtnine \$5.00
za člana, ki se zavaruje za \$ 2,000.00 smrtnine \$6.00
za člana, ki se zavaruje za \$ 3,000.00 smrtnine \$8.00

Te nagrade so v veljavi za nove člane, pridobljene februarja 1937 naprej. Jednota jih izplača šele potem, ko novi član vplača vsaj tri asementa.

strani pa utegnejo biti znak meningite, legarja, Brightove bolezni, tumorja v možganih, infekcije v nosu itd. Edini varni način, ako trpite večkrat na glavobolu, je vprašati zdravnika za nasvet in, ako je treba, podvreči se lečenju s strani zdravnika ali kirurga.

Zdravnik si bo prizadeval ugotoviti resnične vzroke vašega glavobola. V nekaterih slučajih utegne najti, da ima pacient kako akutno infekcijo, ali pa zamore glavobol biti posledica kake organske bolezni živcev ali možganov. Na drugi strani zdravnik utegne ugotoviti, da je glavobol povzročen od kakega abnormalnega stanja oči, nosu ali ušes. Odkril pa bo, kje je nered, za katerega je glavobol le varnostni signal.

Kadar telo dobro deluje, ni nikjer nikake bolečine, le tedaj, ko nekaj ni prav, telo objavlja svoj varnostni signal — bolečino. Seveda imamo tudi migreno, ki se razlikuje od običajnega glavobola v tem, da je tajinstvena in izvira in se redno ponavlja. Zdravstveni svet mnogo razmišlja o tej bolezni, ali sigurne leki ni bil še odkrit. Migrena se navadno začne v mladih letih in se v splošnem nadaljuje do poznih srednjih let; so pa tudi izjeme.—Dr. J. L. Rice.

MESEC APRIL

(Nadaljevanje s 1. strani)

ta mesec Ooster, kar je pomenilo velikonočni mesec. Holanci so ga imenovali travni mesec, stari Slovenci pa mali traven. Prvi april je med vsemi evropskimi narodi dan šal in nedolžnih potegavščin. Med Slovenci se o žrtvi, ki je bila "potegnjena," govori, da je bila "poslana po aprila." Francozi imenujejo tako žrtev "un poisson d'April," kar bi se reklo "aprilova-riba." V Zedinjenih državah, v Angliji in drugih angleško govorečih deželah je žrtev prvega aprila "April fool," to je april-

ski norček. Na Škotskem pa to je tako žrtev izraz "cuckoo" to je kukavica.

ODMEVI IZ RODNOKRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

LIST ZA LISTOM PAJ

V Ljubljani je po daljši lezni umrl upokojeni slovenski natelj Janez Levec, star 81 Rojen je bil v Radomlju 1855. Kot učitelj je služboval v Borovnici pri Ljubljani, pelah pri Radgoni, v Mokrogu in Boštanju na Dolenjski nato 20 let v Radečah pri nem mostu, potem še na čelu in v Ljubljani. Pokopani bil mlajši brat obeh slovenskih pisateljev, slovstvenega in vinarja Franca in pravnik tona.

JUGOSLOVENSKE HOLOWOOD

TU SE GRE ZA KRAJ

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Opening of Juvenile Campaign and Contest for Delegates to the 2nd Juvenile Convention of the SSCU

REGULATIONS AND SUGGESTIONS FROM THE OFFICE OF SUPREME SECRETARY, SSCU

Pursuant to the edict of the 15th regular convention, the supreme board of SSCU during its annual session under date of February 3, 1937 proclaimed the mammoth juvenile campaign, which will commence April 1 and terminate on June 30. Purpose of the campaign is to increase the juvenile department and to hold the second national SSCU juvenile convention.

Each member of the juvenile department, from 12 years, and up to 18 years of age, (in Minnesota from 10 years, and up to 18 years of age), may become a candidate for delegate, and all those who between April 1 and June 30 secure 30 or more new juvenile members for the Union will be recognized as delegates.

Juvenile convention will be held in Ely, Minnesota on August 6 and 7, and all delegates will receive free transportation, the expense to be defrayed by the organization. Furthermore, each delegate will be given an allowance of \$2.00 a day for expenses while traveling; food and living quarters during their stay in Ely while attending the convention will be provided and also paid for by the Union. A special committee from Ely lodges will arrange trips and programs of entertainment during the convention.

In each lodge there may be several candidates, and each candidate is permitted to receive unlimited assistance from other lodge members. The lodge secretaries should forward names of candidates to the home office as soon as the candidates have announced their entries. The lodge secretary must designate the candidate to whom shall be credited each application for membership. All applications for acceptance must be in the home office not later than July 5.

This year the supreme board modified the conditions required of each delegate to the extent that each candidate who secures 30 new members qualifies as delegate. This means that if there are four candidates in one lodge and if each one secures 30 members, then all four will go to the convention. Two years ago, only the one who secured the largest number could go to the convention. The supreme board further made it easier for candidates in that they can be credited with enrollments of new adult members. For instance, if a candidate secures 10 new members in the adult department, he or she shall be credited with the equivalent of securing 20 juvenile members; which means that the candidate need only 10 more juvenile members in order to reach his quota and the right to be a delegate.

Candidates also are entitled to cash awards which are published weekly in the Nova Doba, except when a new member has been secured by a non-candidate who reserves the right to receive the cash award.

Lodges who shall have only one candidate may decide to credit all new members enrolled to the lone candidate. However, if a lodge has two or more candidates, the decision as to which one shall be credited with a new enrollment rests entirely with that member who secured the new member.

If there is only one lodge in a settlement, and if during the month of April no one has declared himself or herself a candidate, then the candidate of the nearest neighboring lodge has the right to enter the settlement and work towards securing new members. The candidate may either enroll the new member in the lodge located in the neighboring settlement or in his own lodge, but in his branch he may enroll only members in the juvenile department.

Applications for membership of children who are to be accepted into the Union during this campaign need not be brought before the lodge meetings, and it shall suffice if the applications are signed by the lodge president and secretary.

Applications for acceptance into the juvenile department must be forwarded direct to the home office; while applications for acceptance into the adult department are to be forwarded to the supreme medical examiner.

The Union shall defray the cost of medical examination for each child up to fifty cents, and up to two dollars for medical examination of candidates for membership into the adult department.

Each lodge member of the adult or juvenile departments may help one or the other candidate to secure the required number of new members. However, candidates themselves cannot transfer their members to another candidate until they themselves have reached the required quota. This means that each candidate will be able to help out his co-candidate only after he has secured the required 30 new members.

Next week the home office will report in detail on the two new certificates which the supreme board approved at the last annual meeting. One of these certificates will be known as "Juvenile Modified Term to Age 18 Certificate." This certificate will be issued for a maximum insurance of \$1000.00 and at the end of 16, 17 or 18 years can be exchanged for any one of the three plans of the adult department. This type of certificate, if issued to a child at the age of one year, will have at the age of 18 years a cash value of about \$200.00. The second certificate, to be known as "Juvenile 20-Year Payment Certificate" will be issued in amounts of \$500.00 and \$1000.00. These types of certificates for \$1000.00 and \$500.00 will be fully paid at the end of 20 years, and each member will have the right to accept either the paid-up certificate or its equivalent cash value which for \$1000.00 will amount to between \$250.00 and \$325.00. If during this time the parents are thinking of taking out one of the two foregoing mentioned certificates for their child, they are requested to postpone action for one more week, when more complete information from the home office will be available.

The success of this juvenile campaign and second national juvenile convention is dependent upon us all. Whoever has any regard for our Union will go to work and help to his best ability,

Two Lodges Hold Dance on April 24

Pueblo, Colo. — Two SSCU lodges in this community will combine their efforts on Saturday, April 24, when they shall hold a dance at Orel lodge hall on Northern Ave. The two lodges to hold this joint affair are Nos. 15 and 43. Dance will begin at 8 p. m.

The entire proceeds shall go into the treasury of the Colorado Federation of SSCU lodges. On the following day, that is Sunday, April 25, will be held the federation meeting of representatives of SSCU lodges within the state of Colorado. Officers of the supreme and judiciary committees in the neighboring vicinity also are invited to attend this meeting.

Members of both lodges as well as friends and acquaintances in Pueblo and vicinity are cordially invited to attend our dance on April 24th.

Joseph Merhar
Sec'y, No. 15, SSCU
Frank Rupar
Sec'y, No. 42, SSCU

HISTORY OF MOVIES

After the invention and development of photography, many investigators worked on the problem of picturing motion. Edward Muybridge is often called the "father of motion pictures" because of his studies, in 1872, of the movements of horses and other animals by means of a row of 24 cameras, exposed in order as the animal passed before them. He and other experimenters were handicapped by the fact that glass plates had to be used instead of a long continuous film. The latter was invented by Hannibal Goodwin and produced by Eastman. In 1893 Thomas A. Edison produced his kinetoscope, the first machine of the kind using film. Other pioneers were Sellers, Lincoln, Marey, Jenkins, etc. The first public showing of moving pictures was made in June, 1894.

Yeh, Why Not?

"Hands up!" Why not? A gentleman in Kansas obeyed cheerfully. He had \$27 in his mitten and only 17 cents in his pockets.

thus contributing his share towards averting a disappointment at the conclusion of the campaign. We were not disappointed at the results two years ago; let us make sure that success again greets us this year. Two years ago when the depression was a great deal more acute, the efforts of the campaign brought us around 1600 new members. Today conditions are better and times more favorable. Hence, I see no reason why we cannot secure at least THREE THOUSAND during this campaign. Two years only about half of the lodges were active in the campaign, but this year I hope to see the lodges 100 percent active. Two years ago the active lodges averaged 17 members each, and if this year each lodge is active and secures at an average of 17 members each, we shall secure over three thousand.

As already mentioned the success of this campaign rests with all of us, the lodges and individual members. Lodges as a unit can help their candidates a great deal. Lodge 37 of Cleveland, O. in the 1935 campaign set a fine example when it secured the largest number of members for any one lodge, namely 111. This lodge secretary writes that during the present campaign the lodge itself will pay 6 assessments for each new member accepted into the juvenile department. Moreover, the agitators have expressed themselves that they will forego the cash awards in favor of the new members, which means that each new member in the juvenile department will be free of assessments for the first 9 months. Such excellent and favorable concessions are not at the disposal of all our lodges, but those who are not in a position to assist their candidates financially, can help them out in other ways. Let everyone of us take advantage of every opportunity when it presents itself, and let us attempt to help our candidate to the extent of securing at least one new member. Opportunities present themselves at work, at social activities, in the neighborhood and elsewhere. Therefore, let all of us go to work, for our motto is: All for one, and one for all, and if each individual member will follow this motto, then the success of this year's campaign and second juvenile convention is assured.

ANTON ZBASNIK, Supreme Secretary

BRIEFS

Official announcement of the mammoth SSCU membership drive and the contest for delegates to the second national SSCU juvenile convention is made in this issue of Nova Doba. Stan Pechaver, director of the juvenile convention campaign, and Anton Zbasnik, supreme secretary have articles included in the English section. Campaign opens April 1st and will wind up on June 30th.

A capacity crowd of spectators filled the St. Clair Bath House gymnasium to see the KSKJ St. Joes outplay the SDZ Clairwoods in the first game of a series of three to decide the championship of the Cleveland Inter-Lodge Basketball League for the 1936-37 season. Final score was 26 to 15. The second game will be played Wednesday, March 31st, and the entertainment to be provided will feature the local Kay Jay band. Admission to each game is ten cents a person.

Lodge No. 40, SSCU of Claridge, Pa. will hold a dance on Saturday, April 3, at the local Slovene National Home. Bud

(Continued on page 6)

The Juvenile Convention

East Palestine, O. — The juvenile convention affords fine training for the future leaders of the SSCU. Those boys and girls who win the right to be delegates must be enthusiastic and ambitious members. It is they who have the stuff of which leaders are made. The convention is a stepping stone and a primary education for them in leadership. The convention gives to the youth of the organization an opportunity to release their pent-up energies and enthusiasm for a purpose which will be of immense value to the fraternity and from which it will long derive benefits.

Joe J. Golcic,
No. 41, SSCU

Gowanda Enjoys Cleveland Stay

Gowanda, N. Y. — On March 20 and 21 some twenty members from the local SSCU and SNPJ lodges motored to Cleveland for a return bowling match with the SSCU Betsy Ross and the SNPJ Loyalites.

We arrived in Cleveland Sunday morning, and as we were looking for Patsy Krall's home on Holmes Ave., who do you suppose we ran into? None other than a Frankie Yankovich who was standing in front of the Slovene National Home. He showed us inside and introduced us to many of his friends. All of them received us with open arms and made us feel at home. To warm us up we danced to the music furnished by Frankie and his saxophone player. Shortly after arrived some twenty members from the Wolverines and the Young Americans lodges of Detroit. They are a very sociable group.

We all had dinner at the S. N. Home. Talk about your cooks. I never tasted such wonderful goulash in all my life. After the very excellent dinner we all lined up our cars and drove to the E. 118th and Superior Alleys to say hello to the SSCU bowlers. From there on we drove to the St. Clair-Doan alleys where we were to bowl. We weren't there very long before we met Louis M. Kolar. To my surprise, he was cheering for our side, although there wasn't much to cheer for. I would rather not discuss the outcome of the match except that both Betsy Ross and Loyalites were too strong for us. But we did have one grand time.

After bowling we returned to the Slovene National Home where a delicious supper waited us. Later, more dancing, refreshments and a few short speeches.

The hour of parting came all too soon. After a few thousand handshakes and good-byes we started for home. All visitors to Cleveland expressed themselves as having a wonderful time, and all are looking forward to the national SSCU bowling tournament on April 25th, when we shall meet again.

Cleveland! we wish to thank you all for the grand time you showed us.

Joseph Zelink

Center Ramblers

Center, Pa. — Meeting date of Center Ramblers, No. 221, SSCU has been changed to April 4th on account of the bowling tournament. Let's try to have as many attend the April meeting as were on hand for the March assembly.

All is in readiness for the dance on April 10th. Tickets are rapidly being sold for the contest. So, come one and all to Center that evening for one grand time.

Several teams are planning to travel to Cleveland to compete in the tenpin tournament. To all the boys and girls: May you be among the topnotchers.

Josephine Oblock, Sec'y

Plenty of Help

It costs three cents ordinarily to mail a letter, but it cost a man in Denver \$75 to mail his. He had 7 fire trucks, 3 fire chiefs, 40 firemen, 3 police emergency cars and 6 patrolmen to aid him.

He mistook a fire alarm box for a mail box.

The Latest on the Duckpin Tournament

Pittsburgh, Pa. — When most of you will have read this, the deadline for entry blanks to be sent in will have passed, and I'm sorry to report that so far they are very tardy in reaching me. But I believe this was due to the fact that most bowlers were busy preparing for Easter. With this great feast now in the past I expect returns to come in much better.

The "Electrons" No. 228 was the first lodge to send in an entry. I promised to publish the name of the lodge most distant from Pittsburgh, that sends in an entry so far; this honor, if such it can be called, also goes to the Electrons.

These same Electrons were on the short end of the score in two match games with the Pittsburgh lodge; but I believe they were just toying with the Pittsburghers and will give them a good race in the tourney.

I want to thank the editorial staff and others who have assisted in giving this tournament the great publicity it so rightly deserves in the Nova Doba. Keep it up please! Next week the final news, then the Tourney.

L. P. Boberg,
Tournament Chairman

George Washingtons Celebrate Tenth Anniversary On April 24th

Stress Juvenile Convention and Campaign Drive at Meeting

Cleveland, O. — In order to properly celebrate its tenth anniversary the George Washington lodge, No. 180, SSCU will sponsor a very attractive dance at Twilight Ballroom located at 6025 St. Clair Ave., on Saturday, April 24th. This is the day before the third annual SSCU national open tenpin tournament which will take place at St. Clair-Eddy Alleys.

All members of the SSCU are cordially invited to attend. This includes not only the local Cleveland members, but the out-of-towners as well, and unquestionably there shall be a large crowd on hand to take part in the tenpin tournament activities. The G. W. motto is: Come one, come all.

At the lodge's regular meeting held on March 23d, various topics came up for discussion. The item given the most consideration was the membership drive and the second national juvenile convention. The campaign will start April 1st and wind up on June 30th.

For those members who were not at hand, the following information is given: If you have a friend or neighbor who you think would make a fine prospect for membership of our SSCU, by all means explain to them the fine points of our Organization. Tell them what our SSCU offers. Our lodge has entered a candidate for delegate. Let's all get behind Frances Kolar, our juvenile candidate. Remember, it will take only thirty new juvenile members and the trip to Ely, Minn. and back is hers. Further, each new adult member counts as two juveniles. Which means that if our lodge enrolls but 16 juveniles and 7 adults, it will mean that our candidate will be represented at the second juvenile convention.

For those members who were not at hand, the following information is given: If you have a friend or neighbor who you think would make a fine prospect for membership of our SSCU, by all means explain to them the fine points of our Organization. Tell them what our SSCU offers. Our lodge has entered a candidate for delegate. Let's all get behind Frances Kolar, our juvenile candidate. Remember, it will take only thirty new juvenile members and the trip to Ely, Minn. and back is hers. Further, each new adult member counts as two juveniles. Which means that if our lodge enrolls but 16 juveniles and 7 adults, it will mean that our candidate will be represented at the second juvenile convention.

Let's all get together and use our salesmanship to make the second juvenile convention and membership drive one of the outstanding and most successful events in the history of our SSCU.

To get back to the meeting. In April the G. W.'s will hold their regular assembly on the third Tuesday, April 20th, instead of the regular fourth Tuesday. This change was made because of the tenpin tournament which will take place on April 25th, and the tenth anniversary dance of the G. W.'s which will be held on Saturday, April 24th. Subsequent meetings shall be held on the regular fourth Tuesday of the month.

A cash prize is awarded each month to one member in attendance. Entertainment follows adjournment, where among the attractive features is serving of free refreshments. Hence, mark in your little book with red letters the date of the G. W. meetings. For April it is on the third Tuesday, April 20th, thereafter on the fourth Tuesday.

And by all means keep in mind the juvenile campaign.

John F. Kardell, Pres.
No. 180, SSCU

April 11 is the deadline for entries in the national SSCU tenpin bowling tournament which will be held April 25th at Cleveland. Athletic supervisors are requested to line up their teams at once and forward the filled out blanks and entries to Louis M. Kolar, 6233 St. Clair Ave.

For the third year in succession our Union sponsors tenpin and duckpin tournaments. Attractive cash prizes and medals are to be awarded the championship teams, doubles and the second juvenile convention. women's divisions.

Nat'l SSCU Duckpin Tournament

For Championships of the SSCU

to be held

April 11, 1937, in Pittsburgh

LAWRENCE RECREATION ALLEYS, 54th and BUTLER STS.

Our SSCU is offering the following cash prizes:

For Men		For Women	
1st Prize	2nd Prize	1st Prize	2nd Prize
\$30.00	\$12.50	\$20.00	\$7.50
15.00	7.50	10.00	5.00
10.00	5.00	7.50	4.00
10.00		All Events	7.50

Entry fee is 50c per member for each event.

Entries Close April 1, 1937

All entry blanks accompanied by entry fees should be forwarded to L. P. Boberg, 5421 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. For entry blanks write to L. P. Boberg, tournament chairman.

Juvenile Campaign Drive Begins April First!

EVERYONE ELIGIBLE TO COMPETE!

Quota set at 30; All to Culminate with Gala Convention at Ely, Minn., August 5th to 8th

By LITTLE STAN, Juvenile Convention Campaign Director

Ely, Minn. — Like a thunderbolt out of the sky comes the announcement flashing throughout the 22 states of the Union in which our SSCU operates, news that the campaign for new members which will result in selection of candidates for the second Bi-ennial Juvenile Convention to be staged in Ely, Minn., August 5 to 8, will begin on April 1!

Rules have been set, and are included in this article, giving you complete information regarding the campaign. Like the starter at the race track, his gun poised in the air, all set to pull the trigger which will flash, "GO!" —as the runners toe the mark and are off with the wind to establish new records—so must we all! When April 1, rolls around next Thursday we must start. This is the beginning! Start now! By April 1, you may have four or five new members!

But Little Stan appears all excited. He must pause for a moment to get his breath then to resume to give you a complete line-up so that you all will know just where you are before you begin!

When the Supreme Board met in Ely, Minn., last January, they listed the following rules which must be followed in order that YOU may become a delegate:

1. All juveniles in the SSCU between the ages of 12 to 18 years are eligible. In Minnesota, where juveniles do not travel so far, the age limit has been set between 10 and 18 years.

2. The campaign officially opens April 1, 1937, and closes June 30, 1937.

3. Your quota is 30 new juvenile members! If you enroll 30 new juvenile members you automatically become a delegate.

4. You can enroll adult members also—and the beauty part of it—one adult member will count as two juveniles. You can, for instance, enroll 10 adult and 10 juvenile members, and you will become a delegate; or, 5 adults and 20 juveniles. Each adult counts as two!

5. Adult members can enroll new members, but must credit them to the juvenile candidate he or she is helping.

6. Any number of candidates from any lodge are eligible to compete. For instance, if three or four juveniles each enroll 30 juvenile members they will become delegates. BUT YOU MUST HAVE ENROLLED THIRTY MEMBERS!

7. Applications for new members secured in the membership drive must be in the Supreme Office at Ely by July 5th, 1937.

8. If there is no candidate from any lodge by the first of May, a candidate from a neighboring lodge can go into that territory to solicit new members. They can enroll them in the lodge of the same city in which they are soliciting, but must be credited to the candidate who enrolled the new member.

9. New members can be accepted in the lodge and don't have to be voted on, but must be approved by the president and secretary of that lodge.

And there you have them, all the rules for the contest! Just think of it! Enroll thirty new members, and you can become a delegate to the Second Juvenile Convention at Ely, Minn. During summer vacation time! Before school re-opens! A splendid vacation! Fun, thrills and mystery with Little Stan—and listen, he means every word of it! Plenty of entertainment... coupled with exciting travel... education... and you will see the home office of our Union! See the heart of our organization! In the heart of the Northwest vacation land. Seriously, you can't pass up this chance in a lifetime!

It will mean work, work from April first, until you have enrolled your quota. You can then be a delegate. If you are among the faster go-getters, and attain your quota earlier, you can help your pal reach his quota. You can then come here together.

Great plans are being made for you! From week to week Little Stan will tell you of various things which will be arranged. Entire northern Minnesota will see to it that your trip here will be the most enjoyable you have ever had.

The first Convention held in August 1935 was a success in every respect. But it was the first one! Other improvements will come as a result, and you can all be assured it will be bigger and better!

Meantime, Little Stan will take out that Magic carpet, dust it off, and really begin riding! To take you places!

DON'T FORGET TO REPORT

Each month you can help in this gigantic enterprise by "Writing With Little Stan" in the Juvenile section of our paper! We'll have fun! By mixing in play with work, we'll reach that quota just like that! Let's just fill the juvenile page chuck full of articles—what you would like to do after you have become a delegate! We can embody that in our entertainment plans for you! If you have secured a new member in some unusual manner tell us in the paper how you did it. Perhaps you will help someone else secure his quota. Exchange ideas, and most of all have fun while you're doing it. Don't quit. Once you get started, don't stop until you have enrolled that new member! Are you with Little Stan? THEN, LET'S GO!

STAN PECHAUVER

Worth Going After

As an added incentive for our members to secure successful candidates for membership, our Union offers the following cash awards:

- \$1.25 for each \$ 250.00 death benefit enrollment
- \$2.00 for each \$ 500.00 death benefit enrollment
- \$4.00 for each \$1000.00 death benefit enrollment
- \$5.00 for each \$1500.00 death benefit enrollment
- \$6.00 for each \$2000.00 death benefit enrollment
- \$8.00 for each \$3000.00 death benefit enrollment
- \$0.50 for each new juvenile member enrolled

These cash awards are payable after three assessments have been paid by the new member.

Feeding the Young Babies

By Dr. J. J. Folin
Member No. 44, SSCU

Various disorders of the digestive tract are responsible for more deaths in infants during the first year of life than any other cause. Among those that live, a large number suffer from various digestive disorders and interfering with growth and nourishment. The reason for this is simply that babies are not fed properly. Nature in her wisdom has provided every new born infant with a peculiar food of its own kind, which can be digested till its digestive organs become sufficiently developed so that it can digest other foods. This peculiar food is none other than mother's milk.

Many think that milk is milk and that it is six of one or half dozen of another whether a baby gets cow's milk, goat's milk or human milk. This, of course, is a serious mistake and is responsible for a large number of serious digestive disorders from which the infants suffer and it is a known fact that six times as many infants die who are artificially fed than those who are breast fed. Since this is true why then should so many babies be bottle fed and their lives jeopardized; in other words, why are not all babies breast fed? As a matter of fact, there are many reasons and I shall give only a few of the most important ones.

It seems to me that mothers do not realize the importance of nursing their babies. They lack the proper technique and have no one to advise them who knows any more than they do. There is always someone around who seems to assure the mother that if the baby has a colic the milk is bad, that it is poor in quality and quantity, and that it would be much better if placed on the bottle. Also, many mothers claim they are too busy and are unable to find it convenient to give up their time and conserve their energy sufficiently to successfully nurse their babies. A mother, to nurse her baby successfully, must be a mother like a contented cow in a quiet pasture.

Records show that 90 per cent of the mothers can nurse their babies, either wholly or in part, for at least the first few months.

Nursing a baby successfully requires that the mother be in good health. In order to be in good health the mother must eat nutritious food, drink plenty of water and have sufficient rest and sleep. This will maintain good health and provide sufficient milk. This does not mean that the mother should stuff herself with food with the result that digestion becomes deranged, the milk too rich. As a result the baby has colic, cries constantly and is soon weaned.

It is the experience of every physician to find more babies overfed than underfed. It is better to nurse babies at longer intervals, say every two or four hours, so that its stomach will have time to become empty and have a short period of rest before the next meal. It is rarely necessary to nurse the baby more than five or six times in twenty-four hours.

(To be continued)

Duckpin SSCU lodge teams! be sure and get your entry blanks, properly filled out, together with fees forwarded at once to L. P. Boberg, chairman, 5421 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. Deadline is April 1.

With the Pathfinders

Gowanda, N. Y. — A special meeting of Pathfinders lodge, No. 222, SSCU was called on Tuesday, March 23 to discuss committees for the coming dance. All you members who failed to come to the meeting need not be slighted as all of you are scheduled to serve on one of the various committees. The most willing member to offer his services was Frank Palcic who volunteered to work in the cloak room. Maybe he knew the weather would be warm and very few would wear coats.

There is to be a baseball meeting at the Slovene Hall on Friday, April 7th, starting at 7:30 p. m. All the boys interested are requested to attend this meeting.

Pathfinders are conducting a contest to see who will sell the most tickets to the dance in May. It's a case of boys vs. girls, the losing side to give a supper for the winning side. Gee, Philly, I can taste that chicken now. Tickets sold before the dance are 25 cents, and at the door will sell for 35 cents. (Buy all your tickets from the girls).

An amateur contest in charge of Bernard Veloski will be an added attraction at the dance. Another feature will be group singing in charge of Helene Strause.

This dance is bound to receive a tremendous ovation, with music to be furnished by Leo French and his Collegians.

Committees will be published in a later issue of Nova Doba. Look for your name to see where you are expected to contribute your efforts.

Doris E. Sternisha

Makes A Difference

Visitor—"If your mother gave you a large apple and a small one and told you to divide with your brother, which apple would you give him.

Johnny—"D'ye mean my big brother or my little one?"

Harold—"I'll bet you would marry the biggest fool in the world if he only asked you.

Elsie—"Just ask me and see.

Specifications for the ideal chorus girl do not mention anything about her tendencies to sing breaths of promise suits.

Editor's Note

Contributing articles by juvenile members to date are included in this week's issue of Nova Doba.

Ordinarily, such contributions would be included in the regular juvenile section, which is scheduled for April 14th. But inasmuch as the editorial staff anticipates a large number of contributing articles from juveniles during the month of April and for the duration of the membership drive and contest for delegates to the second national juvenile convention, it was deemed advisable to publish in this issue those submitted in advance, and the others which will follow on April 14th.

This exception to the rule for publication of juvenile articles will hold good during the months of May and June, if necessary, in addition to the month of April. Which means that juveniles for the next three months will be allotted more than the regular monthly space provided in the past.

Ladies of SSCU

Joliet, Ill. — Miss Jule Adamich was hostess to the Ladies of the SSCU when they met in her home on Thursday evening, March 18.

The forepart of the evening was confined to a business meeting. The main topic of discussion was bowling. Whether or not it will be possible for us to enter the National SSCU Tournament which is scheduled to take place in April, still remains indefinite, and frantic efforts are being made whereby some scheme might be planned which would enable us to be represented. So, from now until the deadline date for entries, we will hopefully pray that fate will enlighten us in this direction.

After the adjournment of our meeting, we all participated in a program which our hostess had very discriminately planned and prepared for us. The fun consisted chiefly of games—not the usual and ordinary types of games, but, instead, some truly novel games. Of course, prizes add tremendously to the enjoyment of any game. Our hostess, being aware of this, had on hand numerous lovely prizes, from which assortment the winners had their choice. The lucky winners were Helen Wozlica, Lucille Kosick, and Lucille J. Jevitz. Incidentally, the latter winner was the recipient at two different instances this particular evening, and due to this, the girls have decided to make it impossible thru some of their secret and skillful tactics, for a recurrence of such "luck" (she really is not ingenuous!). They are wise! And Lucille is slightly worried about what is probable to materialize.

After we were all played out, our very smart hostess seated us at an ultra-attractive table. The attractiveness was enhanced by a bouquet of various colored sweet-peas which featured the centerpiece. Another attraction was place cards which were made up in Easter fashion—Bunnies, Bright Flowers, Easter Eggs, Easter Finery, etc. When we partook of the luscious looking and delicious refreshments, we could not resist the statement: "If there is an ounce of truth in 'the way to a man's heart is through his stomach,' Lucille certainly will not be left unmarried!" Lucille Kosick is next to entertain. This meeting will be on April 22.

Lucille J. Jevitz
(Reporter)

ALBINISM

Albinism is the condition in which the black pigment of the body is absent and the yellow is present only in small amounts. Pigmentation or color is dependent upon the presence of certain chromogens and enzymes (ferments) which act upon the color-bases to produce color. If either of these color ingredients is absent then the animal or individual is colorless with white hair and usually pink eyes and is known as an albino. Sunlight does not create color but merely stimulates production of pigment in the body tissues when the proper ingredients are present. There are two or three known races in which there exists an albinotic frequency.

Experienced

Lady in car (to man she has just bowled over)—"it was your own fault entirely. I have been driving a car for ten years, and I am thoroughly experienced." Pedestrian—"I am not a beginner, either. I've been walking for fifty years."

Blood and Battle Field

A World War Chronicle
By IVAN MATICIC
From the Slovene by
VALENTINE OREHEK

(CONTINUATION)

With the fire concentrating more and more on the left wing the Battalion Reserve of the 12th Company has gathered in a hollow behind the line; still farther to the left the 7th follows suit.

We go to Korit. All is in ruins there. I am to learn later that it has been thus from the very first days of the bombardment. Tomorrow only skeletons will stand and the next day these too will crumble and fall to dust. It is while walking about here that our attention is attracted by a slight stirring within the folds of a tent cloth that shrouds a corpse. One of our number gingerly lifts an edge and two large cats savagely intent on their grisly meal are revealed snarling and tearing at a horribly mutilated breast. I grab up a stout stick and brain both on the instant. When we drag off the remainder of the cloth we start at recognition of the man beneath. It is Kolmajer.

On the two days that follow cats make their appearance in untold numbers. All their inherent timidity is gone. Scenting a corpse they gather about in seething swarms. They even obtrude on our dreams and one almost feels the hateful things clawing and sloughing at his throat. They are everywhere and no one knows where they come from.

This day is dying and darkness advances swiftly. The intolerable heat that burned and scorched during the daytime is replaced by an unreasonable drop in temperature. A suffocating smudge hugs the ground and drags through the gaps in undulating billows. The guns ominously quiet for sometime, and then they burst out in even harsher accents than before to last through the remainder of the night. At times the kavernas are struck so violently that we who crouch within are certain that everything will come down on us the next instant. Sleep is forgotten this night. Several men new to the trenches have gone out of their minds, and their cries and actions almost drive the rest of us crazy. With daybreak there is an increase in the detonation and as it mounts our fears rise with it.

Some men have ventured out to search for missing comrades and less than half of them return.

About this time the podpolkovnik orders the two servants of the late officers to assist me in my duties. I outline what will be required of them and then take them with me to the patrol where they get their first taste of fire. They are not everything to be desired but they prove satisfactory in a pinch.

On the last day of October the Italians make an attempt to jump our trenches. Though in bad shape we are yet determined to hold them off and we signal for the advance of the reserves. The Italians forestall this move by lifting their fire and shelling our back areas. Our batteries now bark in turn and suddenly gaps and ditches that apparently were barren of life a moment since seethe with our men. There is a ferocious burst of machine-gun fire as the Italians advance. For fifteen minutes the olive waves press onward in the face of a withering fire. Then suddenly they break and scatter to the shelter of nearby trenches. In the retreat many of the wounded are left behind in the open field. They cry for aid but no one dares go out to help them. Many of them bleed to death where they lie.

Following their abortive attempt the Italians loose an even stronger fire and try with desperate intensity to blast us clear out of our holes. We are ready for this and descending into the underground channels let the Italians spend their fury on empty trenches.

All Saint's Day turns out to be the climax of this the 9th Offensive. The heavy firing begun even before daybreak is so extreme that we cannot

hear each other speak. Our ears begin to ache intolerably with the powerful vibrations. By mid-day it has grown out of all proportion.

(To be continued)

BRIEFS

(Continued from page 5)

Tragesser and his orchestra will furnish the music.

Center Ramblers, No. 221, SSCU of Center, Pa. will sponsor a Spring Dance on Saturday, April 10th, at the Slovene Hall in Center.

Ignatz Oblock, member of Center Ramblers, No. 221, SSCU of Center, Pa. and Margaret Arendas were tied in bonds of matrimony on Saturday, March 20. The groom served in the capacity of lodge athletic supervisor in 1935 and 1936.

Eighth Annual Inter-City Basketball Tournament will be held in the Cleveland Public Auditorium, April 3 and 4. The tournament is conducted by the Municipal Basketball Association under the director of Department of Parks and Public Property. During past tournaments teams were represented from Akron, Toledo, Canton, Lima, Cuyahoga Falls, Elyria and Norwalk.

Minnesota State Supreme Court in nullifying the incorporation of mineral valuations of the towns of Stuntz and Baskan to the city of Chisholm places the latter city in a predicament since it loses some \$200,000 a year in tax levies. According to reports, the city of Chisholm may be forced to close all public buildings, discontinue the fire and police departments and halt WPA projects on which some 300 men are employed. Further, the Supreme Court reserved itself on former decisions, holding that the incorporation of Fraser was legal taking in mineral lands, while that of Chisholm was not, in spite of the fact that the people approved such annexation by a huge majority at the polls. Incidentally the city of Fraser is owned by the Oliver Iron Mining Co. and so governed. At the time of incorporation only two residents of Fraser paid any person a property tax and such aggregate tax paid was \$1.56 while the mineral valuations were millions. Some Minnesota state legislators contend on the other hand that the iron industry and the employment it affords come first, and that the iron mining companies should not be taxed to the point where they cannot bear the load.

Nat'l SSCU Bowling Tournament

For Championships of the SSCU

to be held

April 25, 1937, in Cleveland

Our Union is offering the following cash prizes:

Men's Division		Ladies' Division	
1st prize	2nd prize	1st prize	2nd prize
\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.00
12.00	6.00	6.00	3.00
10.00	5.00	5.00	3.00
10.00		All Events	5.00

Entry fee is \$1.00 per member for each event. Fifty cents of each entry fee shall go towards additional cash prizes.

Entries Close April 11, 1937

Filled-out entry blanks together with fees are to be forwarded to Louis M. Kolar, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. For entry blanks write to Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Amerikanizacija jugoslovanske

(Za N. D. — V. J. Valjavec.)

To je menda najstarejša storja, v kolikor pridejo jugoslovanski Američani v poštev, kajti pričela se je razvijati po vseh pravih evolucije onega dne in onega leta, ko se je prvi Jugoslovčan naselil v naši svobodni zemlji.

Pa dosedaj še nihče ni napisal slovarja in besednjaka, v katerem bi bilo mogoče najti vse one izraze, katere naši ljudje rabijo dnevno v medsebojnem obnavljanju, — besede in izraze, katere si je naš vsi — in še posebej jugoslovanski narod prilastil — posodil iz angleščine, in katerim je dodelal slovenske končnice.

In ker imamo v naši republiki nedvomno dokaj veliko število prav izbornih pisateljev, niti malo ne dvomim, da bo zgoraj omenjeni slovar prejšnjemu "izšel".

Na glavnem kolodvoru New York Central železnice, oziroma v glavni dvorani Grand Central Depot, sestalo se je nekoliko rojakov, katerih zibel je "tekla" v Primorski banovini. Tako nastane sledeče medsebojno izpraševanje:

"Kaju karu čemo vazesti za poč na city hall?"

"Treću jevenu, ča ide preko Chatham Square."

"Jesi cekat trunk na ekzpresu?"

"Jessa."

"A koliko čardjaju za tičet?"

"Dolar."

"Šur?"

"Jessa, tako rekoše kod bar."

"Imaš overkot va trunku?"

"Ajdemo na elovetu mesto."

"Ovrajt."

Isti rojaki pri koncertu v Battery Parku:

"Lijepo svira ova muzika."

"Jessa, — ako bude publika aplaudiskala, muzika će nam dati još jedan peč."

"A kamo čemo sada?"

"U Oboken na jednu biru."

Sestanek rojakov iz Dravske banovine:

"Si bil pri bosu včeraj zvečer?"

"Yes, sestala sva se pri sušajni, in potem me je vzel na apšes v svoj flet. Ina prav lepo — karpete in ajsbakso. On je gljh prišel s stimarjem iz Albany, ker je tam zaštapalo delo."

"In kje si še bil?"

"Sel sem s feri v Bruklin, kjer smo popili par pičerjev lagerja, in ko sem prišel domov, sva se s 'ta staro' fajtala, nakar je prišel policman."

Na vogalu tretje ulice in druge ceste:

"Kaj pa neseš?"

"Groceries."

"Si že plačal bill za rent?"

"Sem; biznes je nekoliko boljši in tudi roba je bolj čip."

V gostilni:

"Vzemi si malo kejka iz bakse na lunčkanterju."

"Kaj boš pil?"

"Viski al' pa cocktail-bro-neks."

"Tukaj je zelo vroče."

"Yes, preveč štime imajo, al' so jo pa pozabili zapreti."

"Pa vseeno diši po kerozinu."

"Kako pa je Tvoja 'ta stara'?"

"Dem'it, vedno hodi v muvis in se za hauskipengo nič ne bri- ga."

"Bartender — noder von."

Rojaka iz Vardarske banovine sestane se na osmi cesti in 26ti ulici:

"Zdravo, bre—"

"Ahšam ajrola, bre—"

"Gdje si bio."

"Na džabu."

"A kakav ti je džab?"

"Evala, bre — nalagam kame- menje na derik."

"A kak dugo imaš taj džab?"

"Sve od kurban-bajrama dalje, ali sutra čemo na sit-down-strajk za bolju pedu."

"Salaam—bre—"

"Baj-baj, bre—"

Rojaki iz Savske banovine:

"Dobar večer, frajlica, a kam greste?"

"Idem u fajf-and ten."

"Mogu-li s Vami?"

"Yes,—moram da kupim kis-pruf-lipstick, jer idem na denc, pak neću da se pozna moj kis na čovjeku, kad se vrati k svojoj ženi . . ."

"A onda?"

"Onda na manhattan-cock-tail."

"Idem s vami, frajlica . . ."

Rojak iz Dunavske banovine:

"Juregelt, salunkaš baratum—"

"A što čemo?"

"Daj mi jedan palinkaš za gudmornig."

"Uff . . . mgh . . . ?!-! & # ?? brrr.!!!"

"Hot baratum, ovaj je bolji nego svi drinki u Valikoj Ki-kindi,—daj mi par prezli—baj-baj, salunkaš baratum . . ."

Janko N. Rogelj:

JANEZ JEŠPREN

Ime Janez Ješpren je karak- teristično ime. Že več kot štiri- indvajset let ga nosim v živem spominu. Takrat sem šivel v East Heleni, Montani, ko sem spoznal ta nenavadni karakter. V Anton Smithovem salunu sem ga spoznal, ko smo sedeli okoli velike železne peči ter čakali, kdaj pride kak mečenski dobro- voljec, ki se je ozrl proti peči z bahatim pogledom ter rekel: "Vsem daj piti!" Takrat je prvi stopil Janez Ješpren, stopil ta- ko, da smo morali vsi obrniti po- zornost na njega. Spil je enega, mogoče dva, če sta bila zastoj; spil je tretjega in tako naprej, če je obvladovalo tako srečno razpoloženje med tistimi, ki so imeli denar. Potem smo zopet sedli okoli peči in gledali salu- narja Smitha, ki si je večkrat popravljal košate brke.

Takrat je imel Janez Ješpren svojo besedo.

"Veste, saj sem vam že pove- dal, pa vam ponovim še enkrat. Moj oče je bil župan v starem kraju, materin brat je pri ka- nonikih v Ljubljani, moj starj- šji brat je profesor, jaz sem se učil pri čevlarskem mojstru v Ljubljani; meni ni bilo treba iti v Ameriko. Šel sem v to blaženo Ameriko radi same radovedno- sti. Vedno mi pišejo, da naj pri- dem domov, saj veste, oče je žu- pan, materin brat je kanonik, brat je profesor, vsi me hočejo imeti. Saj bi šel, pa se ne maram zameriti dvema, mislim očetu in bratu, ker saj bi ostal v Ljub- ljani, ker bi mi moj stric kupil vse, samo da bi Ljubljancem popravil čevlje. Ja, delati no- ve čevlje po kopitu v Ljubljani, nisimo mačje solze; mladim gospo- dičam ali gospicam meriti čev- lje ne zna vsak. Vidite, takole se mora prijeti za nožico; poglejte, takole se mora meriti od pete do gospici jahalne škornjice. Tre- ba se je prikloniti in s prijaz- nim obrazom in s sladko besedo je treba reči: "Gospodična, je- lahko privzdignete vaše dišeče krilo do kolenčka, 'do kolenčka, da vam pomerim škornjčke do kolenčka." Hm, ko sem jaz učil čevlarske obrti v Ljubljani, oh, nič ne lažem, če pravim, da je malo manj, če ne več, kot pol Ljubljane hodilo naročevat čev- lje k mojemu čevlarskemu moj- stru."

Nasmehnil se je debeli Smith- ov boarder Tone ter dostavil: "Ješprenček, sedaj pa pol Ljub- ljane hodi brez čevljev; poglej Janez, palec te pozdravlja iz čevlja."

Takrat se je razjezil Janez.

Vstal je z nevoljo, a pri vratih se je obrnil ter nam zabrusil: "Kaj boste vi kmetje, ki se ne znate obnašati, gosposko govo- riti, ko ne veste olike. Ljubljane še videli niste; še takrat, ko ste šli v Ameriko, so vas ponoči pe- ljali v zaprti kočiji, da bi vas policaji ne pobrali."

"Kdo pa ti je zažgal ljubljansko srajco, da tako hitiš," je pri- stavil moj prijatelj France. In izginil je Ješprenček v mrzlo montansko noč za eno uro, more- biti za en dan, ali več dni, vpra- šanje je bilo le to, koliko je bil žejen in koliko košev ljubljans- ke zamere je bilo v njem.

To je nepozabni Janez Ješ- pren iz Montane.

Pred par leti sem se ustavil v bližnji slovenski naselbini. S prijatelji smo sedli okoli krogle mize. Pogovor se je sukal okoli depresije. Ta ali oni je po- gledal skozi okno, kakor da bi pričakoval, da bo prvi videl Hooverjevo prosperiteto, ki bo prišla izza vogala. Pa pravi pri- jatelj Frank: "Je že tukaj; sa- mo poslušajte ga, smeha bo do- volj."

V hišo stopi dobro poznani ro- jak. Rdeča in zalita lica so cve- tela kot žareči mak, iz ust je mo- lela dišeča smodka, lasje so bili počesani na prečo v tako stro- gem redu, da se je v koži videla začrtana linija. Poželjive oči so šle od prijatelja do prijatelja, ustnice so se odpirale, da je mož v hipu poprijel za cigaro.

"No, fantje, kako je; mislim, da me vsi poznate. Lej, no: Saj vas res vse poznam. Ta je moj sosed, on je iz naše naselbine, midva sva bila na konvenciji v Springfieldu, tebe sem videl v Clevelandu v Slovenskem narod- nem domu, vse druge pa tako po- znam že dolgo let."

To je bil njegov nagovor in pozdrav. Nasmehnili smo se v pozdrav in na njegov nagovor, ker smo vsi vedeli, da ne pozna najmanj dveh, katerih se ni on videl v svojem življenju.

Novodošli rojak je prisedel k mizi. Sedel je tako, da je obrnil vso pozornost na sebe. Popra- vil je kravato, pogledal na za- pestno uro, ponovno prižgal ci- garo ter med tem govoril, da ja ne bi kdo drugi prišel na vrsto. Mi smo molčali. Tudi lepe pri- jateljske olike nismo mogli iz- polniti, da bi mu predstavili one, katere res ni poznal. Da bi ugo- varjali njegovim trditvam, tega nismo hoteli storiti.

Rojak je pričel govoriti:

"Na društveni seji sem bil. Za predsednika me hočejo imeti kar v sredi leta. Pa saj bi bil lahko že v decembru izvoljen, pa sem rekel vratarju, da me ne sme nominirati. Sedaj je vsem žal, da me niso izvolili. Kaj ho- čete. Saj sem tudi zato v Ameri- ko šel, ker so me hoteli postavi- ti za občinsko slugo, da bi pred cerkvijsko čital županske razgla- se. Veste, moj oče je bil takrat podžupan, prvi občinski mož. Moja mati je kuhala na vseh žu- nitninah naše obširne fare. Ta- kole je, če človeka hočejo vse povsod. Še to bom povedal, da so žadnjiči igrali pri nas tisto igro, kjer morajo imeti dva o- rožnika v igri. Režiser je hotel mene, da bi jaz igral tistega o- rožnika, ki Janeza oklene s tež- kimi verigami. Pa kaj bi jaz igral tukaj v Ameriki, ko bi lah- ko igral v starem kraju, pa ni- sem hotel."

"Vidite, tukaj je pismo iz glavnega urada. Mene vprašajo, če je Jože Goba res v pijanosti pokvaril svojo roko. Jaz bom že odpisal, da je že od rojstva pi- jan in da se mu ne plača pod- pore. Še na seji bi lahko pove- dal, pa zakaj jim bom pravil, ko me niso vprašali."

Janez Ješpren je govoril še naprej, da ni postreljal gos- spodinja ponudila kozarec vina. S hitrico je prevrnil kupo vina, prižgal ponovno gorčico cigaro ter nadaljeval:

"Vino je globro. Po samem zru- lenem grozdju diši. Ta rožni duh se mi kar iz nosa kadi. Pod jez- lom je ostal okus tiste naravne grenkobe, katero mora imeti

vsako vino. No, saj sem vedel, da boš imel dobro vino, če si ga kupil od tistega farmarja, ki ima vinski trto posajeno na pešeni zemlji, ki je obrnjena proti juž- nemu soncu. Mene vedno vpra- šajo, če je vino dobro; poznam ga tako dobro, da me je še v sta- rem kraju vzel gostilničar s se- boj, ko sva šla na Dolenjsko vi- no kupovat. In če je bilo tam pre- kislo sva šla na Hrvaško ali pa kar na Štajersko."

In zopet je zvrnil kozarec vi- na, ki je teklo tako čudotvorno, kakor bi ga izlival v globoki pre- pad. Potem pa je dihnil med nas, da smo se počutili, kakor da se- dimo v starem vinskem sodu.

Telefon zazvonil. Gospodinja odgovori: "Sure, pri nas je, Ho- čete govoriti z njim, — Janez Ješpren, nekdo hoče z vami go- voriti."

Rojak je bil takoj pri telefo- nu. Nekaj časa posluša, potem pa odgovarja: "Teško pridem, ker me hočejo v družbi. Če ni drugače, pridem takoj, če moraš iti domov. Bom pa jaz toliko ča- sa nadomestoval tebe za baro."

"Prijatelj, škoda, da se ne morem več pogovoriti. Pa po- zdravljeni. Frank, ki dela za ba- ro v Narodnem domu, mora do- mov. Saj pravim, povsod me ho- čejo imeti. Good-bye."

Karakter Janez Ješpren je odšel. Rešila nas je gospodinja, katere je razumela naš položaj. Pri sosedu je poklicala Franka, da naj pokliče Janeza Ješprena ter stem reši nas vsega hudega.

Seveda, mi smo se smejali nje- govim besedam, še bolj pa pre- brisani gospodinjini, ki mu je da- la priliko, da nam je tako očito dokazal, da ga hočejo vsepovs- di imeti.

Vsaka naselbina ima take Jane- ze Ješprene. Niso hudobni vsi, če samo govorijo o sebi. Potreba se jih je bati, ako obrnejo svojo pozornost na svojo sovražnico. Takrat so strupeni. S svojim plitvim razumevanjem čestokrat škodujejo dobri stvari. Njih do- mišljaja, vseumogla mladost včasih zapelje ljudi, ki jih ne po- znajo ter jim verjamejo. Take Ješprene je dobro poslušati, to- da nikoli jim ne smemo slediti.

Socialno-varnostni račun

Social Security Board je že do- bil 23.000.000 prošenj za so- cialno - varnostne račune. To je kak poldrugi milijon manj kot se ceni število delavcev, ki so u- pravičeni dobivati starostne po- kojnine po obstoječem zakonu.

Gromno večino onih, ki niso za- prosili za socialno - varnost- ne račune, tvorijo bržkone moš- ki in ženske, ki so začasno brez dela. Ker ne delajo sedaj, so mnogi, da nima zmisla četvi- ri socialno - varnostne račune. Drugi si prav gotovo predstav- ljajo, da pranja za starostno pokojninski račun je nekaka "re- gistracija" in da informacije, dane Social Security Boardu u- tegnejo biti nekaj v bodočnosti na razpelo kak drugi vladn- oblasti, ki bi hotela izvedeti kaj o prošlicu. Mnenje obeh skupin je krivo.

Vsak delodajalec v industri- ali trgovini je po zakonu obve- zan priskrbeti si od vsakega de- lavca njegovo številko socialno- varnostnega računa, kajti on mora prijaviti, koliko delavcev pod določeno številko delava na plači, tako da se zna, za koga on plačuje davek na mezdi. Radi to- ga je za vsakega delavca v indu- striji ali trgovini potrebno, da ima svojo številko socialno- varnostnega računa. Oni, ki so začasno brez dela, bodo morali za- prositi za računsko številko, čim začnejo zopet delati, ako ni- so že zaprosili. Radi tega je v njihovem interesu, da si račun- sko številko priskrbijo takoj.

Ako kdo misli, da se izogne "registraciji" ali zasledovanju, ako ne otvori takega računa, naj se rajši zaveda, da ravno o- koliščina, da se ne pobriga za

svoj račun, utegne vzbuditi po- zornost nanj in izzvati vpraša- nje, zakaj se izogiba zakonu, ki je bil napravljen njemu v korist.

Dejstvo je, da je Social Secu- rity Board dal zagotovilo, da se informacije prošilcev, navedene v njihovi prsnji, bodo smatrale za strogo zaupne. "Le vladni ur- adniki, ki imajo uradno ožjo- vnost v zvezi s socialno - var- nostnimi zapiski, bodo imeli pri- stop do teh informacij," je Board nedavno naznanil. Domneva, da bo vlada preiskovala vsakega prosilca ali celo vsakega delav- ca, ki se je rodil v inozemstvu, je prav fantastična. Le tedaj, a- ko je kdo izvršil kak zločin ali drugače vzbuja pozornost krimi- nalnih oblasti oziroma priselje- niških oblasti, je prav mogoče, da bodo vladne oblasti zaprosile za vpogled v zapiske.

Tiskovine za pranja, ki jo vsi delavci, državljani ali inozemci morajo vložiti pri socialno-var- nostni oblasti, postavljajo le malo prav enostavnih vprašanj: ime, naslov, spol, pleme, in ime naslov delodajalca ter ime očeta in matere. Ne vprašujejo, da- li je prošilec državljan ali inoze- mec, niti — v slučajih tujerodca — kdaj in kako je prišel v Zdu- žene države.

Pranja za socialno - varnostni račun naj se vložijo pod imen- mnom, pod katerim je prošilec naveden v knjigah svojega delo- dajalca. V svrhu identifikacije v zapiskih je vse cno, da-li je to ime inozemca njegovo resnično ime ali pa ime, ki si ga je nadel- odkar je prišel v Združene drža- ve. Ako bi delavec kasneje želel, da se njegov račun vodi pod dru- gim imenom, kot je cno, pod ka- terim je izvirno zaprosil za raču- nsko številko, naj zaprosi za to s tem, da piše na Record Divi- sion Social Security Boarda v Bal- timore, Maryland, in enostavno razloži, zakaj hoče, da se ime spremeni v zapiskih.

Ker se bo moral plačevati dve- ke na meze industrijalnega ali trgovinskega delavca, naj je za- prosil za socialno - varnostni račun ali ne, je v njegovem in- teresu, da odgre ta račun, tako da more v bodočnosti dobivati starostno pokojnino, do katere je upravičen.

Pečtni uradi dobivajo vsak dan na tisoče dodatnih prošenj za socialno - varnostni račun. Oni, ki niso še tega stili, naj si takoj od delodajalca ali pa od pečnega urada priskrbijo tisko- vino Form SS-5, jo izpolnijo in pršijo nazaj mestnemu peč- nemu uradu. Sedaj traja pri- bližno tri dni, predno prošilec do- bi svojo računsko številko. — F L I S

Fran Milčinski:

Požgi v Hruševju

Gospod Mavricij Pikec je naj- slavniji detektiv, o nobenem drugem ne govorimo pri "Belem volu" teliko kakor o njem, in bi bilo škoda, če se ne bi zapisale, nego bi se kratkoma pozabile njegove imenitne dogodivščine. Prej je služil na policiji in je ondu uživel splošno zaupanje; nikdo ni tako sijajno kuril peči in pometal stopnice kakor on. Potem mu je pa umrla teta in mu zapustila hišo in nekaj de- narja, da se je odpovedal svoji službi. In sedaj je gospod Mavricij Pikec upokojen in živi od najemnin in obresti in od svoje slave kot zasebni detektiv. Toda ni zasebni detektiv iz do- bičkarije, nego iz zanimanja za stvar in ker ima zanjo poseben dar.

On vse ve in ve vse drugače in bolje nego državna policija in sodnija in dostikrat tudi bo- lje kakor sam zločinec — skrat- ko, gospod Mavricij Pikec je ptič! In ima tudi policijskega psa, Karo mu je ime in pomaga gospodu pri delu. Zadnjič je bil Karo eicer malo polomil in ima sedaj hišni zapor. Tat je bil namreč na licu mesta pozabil pol klobase, po tej klobasi bi

moral Karo izslediti tatu in mu jo je dal gospod Pikec poduha- ti. Toda se nista dobro razumela, gospod Pikec in Karo in ni Ka- ro klobase le poduhal, nego jo je snedel in je s klobaso vred snedel sled. Pa kakor rečeno: Karo je nedolžen in je bilo krivo le nesporazumljenje in bi se bi- lo to lahko primerilo tudi ko- murkolu drugemu, ne izvemši samega gospoda policijskega di- rektorja.

Tri četrti ure hoda od mesta je prijazna vas Hruševje. Hi- šice v tej vasi so bolj majhne, gospodarska poslopja so skrom- na in s slamo pokrita in sveta imajo posestniki le pičlo mero. Vendar so jim dohodki precej obilni; ženske so perice, moški so zidarji, pa se steka v vsaki hiši dvojni zaslužek. Dvojni ta zaslužek je kriv, da žive jako slabo. Kajti je treba človeku pa- meti, da denar prav obrne, oni v Hruševju pa nimajo pameti, nego ves denar, kar jim ga pre- ostaja nad najpotrebnejše živ- ljenje, obrnejo na pijačo in po- tem imajo doma prepir in pre- tep in otroci jim hiraajo in so te- lasti. Če bi človek dobro že- lel Hruševcem, ki jim moral ze- leti, da bi imeli bolj pičle do- hodke.

Nad vrle te Hruševce sta pri- šla pred par leti veliko razbur-jenje in velik strah. Bilo je sre- di poletja, kar je pričela neke- ga popoldne, ko je bilo vse na delu, goreti Marinkova šupa ko- ne vasi. Onih dni sta bili ve- lika vročina in suša in ko so vaščani zapazili požar, je bilo že prepozno, vsa šupa je gorela z enim plamenom in je pogorela do tal. Zadovoljni so bili, da se vsaj obvarovali sosednja po- slopja od ognja.

O storilec ni bilo sledu. Še so ugibali, kdo bi bil zanetil o- genj, pa je nastal par dni po prvem požaru drugi in je na na- sprotnem koncu vasi pogore- kozle.

Zdaj so se zbrinili Hruševci in so se pridružili, da ne bi bile napačne, če bi imeli popolnjo zavarovana zoper požar. Pa pre- dno so našli pot v mesto in v zavarovalnico, je poteklo štiri- najst dni in jim je v tem časi pogorelo še pet gospolarskih poslopj in čefidljeva bajta z bogato zalogo ščurkov in so bili Hruševci jezni in so kleli, kak- šna krivica da se jim godi.

Orožniki so delali neumorno prijeti štiri cigane, dva popot- ne rokodelca in enega tesarja in jih oddali sodišču. Sodišče jih je zaslišalo, pa so hitro izkaza- li svojo nedolžnost zastran po- žiga in so bili izpuščeni. Le ci- gani so dobili vsak tri dni, pa ne zaradi požiga, nego zato, ker so cigani — cigan biti je stro- go prepovedano!

Tisti čas je gospod Mavricij Pikec zmalj svojo modro gla- vo in je dejal, da vidi, da ne gre brez njega. Obšel se je v svojo najbolj povaljano obleko, da bi bil podoben delavnemu človeku s kmetov, in se je lepe- ga dne napotil v Hruševje. Vse- st je bil težke naloge: ne- opažen bo moral opazovati, kdo bi se sumljiv kretal po vasi. Ako in je svedčano izjavil, da Hru- prvi dan ne prinese uspeha, bo še- vna v zvezi s tem in ožen naj- rebiti celo tretji dan — in si je deževal.

Pa bi bil gospoda Mavricija Pikeca v vsesplošnem miru in v opoldanski vročini skoraj pre- magal dremavec, da mu niso na- vodnji odgovorne velike sončne gajali krvoločni komarji. Toda pege, ki da so povzročile, da je so mu nagajali — hvala Bogu! podal mesto enega gorak dež.

Pa bi bil gospoda Mavricija Pikeca v vsesplošnem miru in v opoldanski vročini skoraj pre- magal dremavec, da mu niso na- vodnji odgovorne velike sončne gajali krvoločni komarji. Toda pege, ki da so povzročile, da je so mu nagajali — hvala Bogu! podal mesto enega gorak dež.

in zdajci se je zgodilo in se je zgenil gospod Mavricij Pikec:

Sredi vasi je pokukala izza vo- gala hiše prihuljena človeška postava in je prežala na vse strani. Potem je skokoma smuk- nila za drevo, od drevesa za grm, odtod za bližnjo hišo in se je iz- za vogala spet ozirala naokoli.

Gospodu Mavriciju je postalo vroče: ta-le je!

Vstal je in se previdno splazil navzdol. Spotoma ni ne za hip izpustil iz oči sumljive prika- zni. Sledil jo je, skrivajoč se za drevesi, potem za hišami. Zdaj, zdaj bosta vkup — za to-le hi- so je!

Počasi je pokukal izza voga- la, — holaj! izza nasprotnega vogala mu kuka baš v oči sum- ljivo lice! Bojazljiv ni bil gos- pod Pikec pa je skočil kar na- prej iz zagrnjen nad onim: "Stoj!" Zanašal se je: iznenade- ni hudodelec se bo od strahu kar sesedel; pa mu bo gospod Mavricij Pikec nateknal na ro- te jeklene spona in ga zmago- slavno gnal najprej k županu in potem k orožnikom in ga bodo dali v ječo; njega, najsi najne- šega detektiva, pa v liste, in bo naslikan in vse ga bo slavilo ka- kor junaka.

Toda se je zgodilo drugače!

Oni se ni sesedel, nego je ta- kisto naprej skočil izza voga- la in zavpil: "Stoj!" — Tudi za hrbtom Pikčevim je nekdo za- kričal in že sta ga držala dva para pesti, en par za vrat, dru- gi par za roke. Dve nogi, vsaka od drugega para, pa sta ga iz- podbijali in ga izpodbili na tla. In še preden je mogel gospod Pikec titi ogorčen, je že bil po- vzpen čez roke, život in noge, ne losti drugače kakor dojenček v ovojeh, in zraven je bil cecan in zmerjan: "Ali te imamo, po- ligalec! Falot, rokomavh, ste- klačar, razbojnik! Ali si nam prišel v pest! Ptiček si, pa se prički tudi ujemo!"

Zavpila se je vsa vas okoli vasi in je bil krič kakor na- sodnji dan in je bil priletela varnikaka gorka, in je bil ve- sel, ko so slednji prišli orož- niki, ga razvezali in uklenili, da ga ženo na sodnijo.

V nshrbtniku so mu našli suhe klobase: "Aha, ukradel si jih!" V žepu so mu iztaknili je- klene spona: "Aha, iz ječe si ušel!" Klavirno je dejal: "Opro- stite, jez sem Mavricij Pikec..."

Orožniki so odgovorili, da ne poznajo Mavricija Pikeca, da mu ne radi oprostite to ime. Toda ga bodo vendarle oddali v pre- iskovalni zapor, in če mu bo še gospod priiskovalni sodnik o- prustil ne le, da je Mavricij Pi- kec, nego tudi požig in kar ima drugega na vesti, pa bo vse do- bro.

Tako je moral ves marogast in raztrgan prenočiti v zaporih in ga je ječar še postrani gla- dal, ali nima kaj mrgolazni.

Šele drugi dan je bil zaslišen. Priiskovalni sodnik je že poznal gospoda Mavricija Pikeca in ka- ko sijajen je detektiv, in se je smejal, da so mu solze

KNUT HAMSUN:

BLAGOSLOV ZEMLJE

(Prevedel Rudolf Kresal)

Ampak Elizeju je bila ona deveta briga, obraz ji je postal zelo lisast in njeno stanje je bilo jasno zdaj celo njegovim otroškim očem. — Ali ne bi hotela malo na kitaro zaigrati? je vprašal. — Ne, je odgovorila slabo volje. Kaj sem hotela reči: Sivert, ali bi ne mogel priti za nekaj dni k nam, da bi pomagal Akselu pri novi hiši? Kaj, če bi takoj jutri tukaj ostal, ko se vrneš iz vasi? — Sivert je preudaril: Da, toda delavniške obleke nimam s seboj, je dejal. — Jaz bom danes zvečer stekla k vam in prinesem tvojo delavniško obleko, da jo boš oblekel, ko se vrneš. — No da, je dejal Sivert, bom premislil. — Barbro se je po nepotrebnem razburjala. Pa moraš rad storiti! Poletje gre h koncu, in hiša naj bi bila postavljena in pokrita še pred jesenskimi dnevi. Aksel te je mislil za to že večkrat prositi, pa ne pride in ne pride od tega. Ne, to uslugo nam moraš napraviti iz dobre volje. — Kadar morem kaj pomagati, tedaj storim vse samo iz dobre volje, je odvrnil Sivert.

To je bilo torej sklenjeno.

Toda zdaj pa je bil Elizej res upravičen, da se je čutil užaljenega. Saj je spoznaval, da je od Barbre zelo pametno, če skrbi zaradi sebe in zaradi Aksela, da dobi pomoč za zidanje hiše; a to je dejala preočitno. Na posestvu se ona ni bila gospodinja in še ni minila kaka večnost, kar jo je poljuboval, to ženšče! Kaj nima v sebi prav nič sramu? — Pač, je zdajci spregovoril, spet se vrnem in bom otroku za botra. — Barbro ga je temno pogledala in jezno dejala: Boter? In ti misliš govoriti neumnosti! Sicer pa ti sporočim, če bom kdaj zaradi kakega botra v zadregi. — Kaj je hotel storiti Elizej drugega, kakor da se je osramočen smehljaj in si želel, da bi bil daleč proč. — Najlepša hvala za kavo, je dejal Sivert. — Da, hvala za kavo, je dejal Elizej, toda vstal ni in priklonil se tudi ni, ne, hudiča, saj se ji od same strupenosti še žolč razlije!

Daj no, da pogledam, je dejala Barbro. Da, gospodje kontoristi, pri katerih sem bila, ti so imeli tudi srebrne značke na suknjah, še veliko večje, je dejala. No, ti se vrneš in ostaneš čez noč pri nas, Sivert? Jaz pojdem po tvojo obleko.

To je bilo slovo.

Brata sta šla dalje, Elizej je imel v notranjem žepu dva velika bankovca in Barbro naj zastran njega pohere vrag. Brata sta se dobro pazila, da bi ne pričela kakega ginjačevega pogovora o čudnem očetovem slovesu in materinih solzah. Okrog širokega razgleda sta napravila ovinek, da ju tam ne bi zamudili, in sta sta se bala da bi spet eno zagodila. Ko sta prišla tako daleč, da sta se lahko videla vas, kjer se je hotel Sivert vrniti, je oba vendarle malo premagala. Sivert je dejal: Mogoče, da bo zdaj brez tebe malo dolgočasno. — Tedaj je začel Elizej živigati in preiskovati svoje čevlje in videl je, da mu tiči v prstu trščina, in iskal je po žepih — papir, je dejal — o, kako pretkano! Toda bilo bi le slabo šlo, če ne bi bil Sivert rešil obeh: To je pomagalo, drug drugemu sta zaklicala še nekaj poslovnih besed in potem sta šla vsak svojo pot.

Usoda ali srečno naključje? Elizej se je kljub vsemu vračal v mesto v prejšnjo službo, ki je ni nič več imel, ampak po isti naklonjenosti usode je dobil Aksel Strom delavca. Dne 21. avgusta so začeli iz hodov postavljati hišo in deset dni pozneje je bila pokrita. Ah, saj ni bilo kako veličastno poslopje in le nekaj brun visoko, toda hiša iz hodov je bila in ne koča iz gline. In zdaj je živina dobila koto, ki je bila dolej človeško bivališče, dobila je krassen zimski hlev.

2

Tretjega septembra je Barbro izginila, to je, povsem ni izginila, le pri poslopih je ni bilo nikjer najti.

Aksel je mizaril tako dobro, kakor je le mogel, v novo zgradbo je hotel vdolati okno in vrata in je bil v delo zelo zatopljen. Ko pa je popoldan minil in ga Barbro že zmerom ni poklicala, je stopil v koč. Tam ni bilo nikogar. Poiskal si je sam nekaj jedi in se ta čas, ko je jedel, ozrl okrog sebe; Barbrine obleke so vse se vse tam, potem takem je morala biti le kje zunaj. Šel je spet v novo zgradbo na delo in tam nekaj časa delal, potem je spet pogledal v koč — še vedno ni bilo nikogar tam. Nekje je morala obležati.

Barbro! je klical. Kdel je v bližini hiš, šel je dalje, do grmovja pri poljih, dolgo je iskal, morda eno uro, klical je — nič! Nazadnje jo je našel daleč stran; ležala je na zemlji, skrita za grmovjem, pri njenih nogah je tekla potok, gologlava je bila in bosa in tja do pleč vsa premočena, da je curljala od nje.

Tukaj ležiš? je vprašal. Zakaj nisi nič odgovorila? — Nisem mogla, je šepetala in je bila popolnoma hripava. — Kaj — kaj si ležala v vodi? — Da, izpodrnilo mi je. O! — Ali ti je slabo? — De, Končano je. — Končano je? je vprašal. — Da. Zdaj mi moraš pomagati, da pridem domov. — Kje je? — Kaj? — Kje je otrok? — Bil je mrtev. — Mrtev je bil? — Da.

Aksel se ne gane, stoji. Kje je? vprašuje.

Tega ti ni treba vedeti, je odvrnila. Pomagaj mi domov. Bil je mrtev. Grem lahko sama, samo če me princ malo pod pazduho.

Aksel jo je nesel domov in jo posadil na stol, voda je tekla od nje. Ali je bil mrtev? je vprašal. Saj slišiš vendar, je odvrnila. — Kje ga imaš? — Ti bi seveda rad izvohal? Ali si našel kaj jesti, ko sem bila proč. — Kaj pa si iskala tam pri potoku? — Kaj sem pri potoku iskala? Hotela sem nabrati brinja. — Brinja? Za vedra za mleko. — Pa saj tam ne raste brinja, je dejal. — Tak pojdi že na delo! je vzkliznila hripavo in nepotrpežljivo. Kaj sem iskala pri potoku? Metličja sem hotela nabrati. Če si jedel? te vprašam. — Jedel? je ponovil. Ali ti je hudo slabo? — Ah ne! — Jaz pojdem po zdravnika. — Da, samo poskusi! je odvrnila. S temi besedami je vstala in začela iskati obleke, da bi se preoblekla. Ali ne veš prav nič drugega, kakor samo kako bi denar zmetal stran?

Aksel je šel spet na delo, pa veliko ni napravil; temveč malo je potrkaval in malo oblal, da je Barbro slišala; nazadnje je okno zagodil v steno in ga zatlačil z mahom.

Zvečer Barbro ni bila hudo lačna, ampak zdaj pa zdaj je malo delala, šla je v hlev in molza in čez visoke prage je le malo bolj previdno stopala. Kakor običajno je legla spat na svisli. In

obakrat, ko je Aksel ponoči pogledal k njej, je trdno spala. Imela je dobro noč.

Prihodnje jutro je bila Barbro skoro prav taka kakor druge dni, samo od hripavosti povsem brez glasu in okrog vratu si ji bila ovila dolgo nogavico. Med seboj nista mogla nič govoriti. Dnevi so minevali in dogodek je zastaral, druge reči so stopile na površje. Novo poslopje bi moralo stati prav za prav nekaj časa prazno, da bi se bruna lahko sesedla, da bi bila hiša nepropustna in brez prepiha, toda na to nista utegnili čakati, morala sta se takoj vseliti vanjo in urediti hlev. Potem, ko je bilo storjeno to in selitev izvršena, sta pričela kopati krompir in nato požela žito. Življenje je teklo po starem tiru.

Toda Aksel je opazil na mnogih majhnih in velikih stvarah, da so se njuni odnosi zrahljali. Barbro se ni čutila na Maanelandu zdaj nič več doma in tudi nič več vezano, kakor vsaka druga dekla. Vez med njima se je zrahljala, ko je umrl otrok. Aksel je zmerom mislil tako prešerno: Le čakaj, da pride otrok! Toda otrok je prišel in odšel. Nazadnje je Barbro odložila tudi prstane in ni nosila nobenega več. — Kaj naj to pomeni? je vprašal. — Kaj naj to pomeni? je dejala in vrgla glavo vznak.

Ali to ni moglo biti od njene strani nič drugega kakor zvišanja in izdajstvo.

Zdaj je malo truplo našel na bregu potoka. Ne da bi ga bil iskal, saj je skoro natanko vedel za kraj, kjer bi moralo ležati, ampak lenobno je pustil vse pri miru. Naključje je hotelo, da ni dočel pozabiti: nad tistim mestom so začele krožiti ptice, kričeče srake in krkokari in nekaj pozneje tudi orlovski par v vrloglavi višini. Bilo je prav tako, kakor da bi bila videla najprej ena sama sraka, da je tam nekaj ležalo, in kakor da bi potem, prav tako kakor človek, o tistem ne mogla molčati, temveč je morala razklepetati. Zaradi tega se je tudi Aksel prebudil iz brezbrzičnosti in čakal prikladnega trenutka, da bi se splazil tja. Truplo je našel pokrito pod mahom in vejami in nekaj kameni, zavito v prt, v veliko čunjo. Z mešanimi občutki radovednosti in groze je svezel malo razvezal — zatisnjene oči, temni lasje, fant, prekrižane noge, več ni videl. Čunja je bila mokra in zdaj napol posušena, vse skupaj je bilo kakor napol razvezana čula perila.

Aksel ni mogel pustiti trupla ležati kar tako odkritega, v srecu se je seveda bal zase in za svojo hišo; tekkel je domov po lopato in izkopal bolj globok grob, toda ker je bil preblizu potoka, je voda prodirla vanj in je moral zato više gori na griču izkopati nov grob. Ta čas ga je strah mineval, Barbro naj kar pride in naj ga najde tukaj, lotila se ga je kljubovalnost in mislil je, da za stran njega lahko kar pride, da, potem bi, prosim, malo truplo lepo, in kakor je prav, lahko zavila, pa če je bil otrok mrtvorjen ali ne! On je prav dobro vedel, kaj je izgubil s smrtjo tega otroka, da je imel zdaj vse pogoje za to, da ostane v svoji hiši sam, brez pomoči in sicer prav zdaj, ko je bilo njegove živine prav trikrat toliko kakor prej. Lepo prosim, prav nič ne bi bilo napačno, če bi zdaj-le prišla! Ampak Barbro — nemara je odkrila, a čim da se bavi, vsekakor ni prišla, moral je sam oditi malo truplo, kakor je pač znal, in ga položil v grob. Potem je grob pokril z zeleno rušo in tako zabrisal vsako sled; in nič drugega ni bilo videti kakor le majhen zelen griček v grmovju.

Ko se je vrnil domov, je Barbro srečal na dvorišču. Kje si pa bil? je vprašala. Grenkoba v njegovem srcu je brž ko ne minila, zakaj odgovoril je: Nikjer. Kje si pa ti bila? Toda Barbro je morala iz njegovega obraza brati najbrže svarilo, šla je v hišo, ne da bi bila rekla še kako besedo.

Aksel je šel za njo.

Kaj pa naj to pomeni, da nič več ne nosiš prstanov? je vprašal kar odkrito. — Mogoče, da se ji je zdelo še najbolje, da malo odneha, zasmejala se je in dejala: Tako si hudi, da se moram smejati. Če pa hočeš, da prstane povsem zdelam, če jih nosim med tednom, saj potem pa to lahko storim! S temi besedami jih je poiskala in nataknila.

Toda zdaj pa je videla, da je zadobil njegov obraz bedasto zadovoljen izraz, in je vprašala srborito: Kaj mi moreš še kaj očitati? — Jaz ti ne morem nič očitati, je odvrnil. Samo takšna bodi, kakršna si bila poprej, prav od začetka, ko si sem prišla. To mislim. — Ni tako lahko, biti vedno enak, je dejala. — On je nadaljeval: Da sem kupil posestvo tvojega očeta, se je zgodilo to le zaradi tega, da bi se lahko vselila tja, če bi bila rajši tam. Kaj misliš? — Ho, zdaj pa je zaigral, o, samo bal se je, da bi ne izgubil svoje ženske pomoči in da ne bi ostal z živino in ostalim gospodarstvom sam, to je dobro opazila. — To si že enkrat dejal, ga je zavrnila. — Kajpada, pa nisem prejel nikakega odgovora. — Odgovora? je dejala. Jaz ne prenesem, če to še enkrat slišim.

Aksel je menil, da ji je že preveč prišel naproti. Bredovi družini je dovolil, da je še dalje stanovala na širokem razgledu, in čeprav je s posestvom kupil tudi mali pridelek, je pripeljal vendar le nekaj voz sena in krompir prepuštil družini. Od Barbre je bilo hudo nesmiselno, da se je zdaj jezila, toda njej je bilo to popolnoma vseno; vprašala je, kakor da bi bila globoko užaljena: Kaj naj se vselimo na široki razgled, da bo potem vsa moja družina brez strehe?

Kaj je prav slišal? Stal je z odprtimi usti, kakor da bi se pripravljaval na dolg odgovor, pa ni bilo nič, le to je vprašal: Ali ne pojdejo v vas? — Tega jaz ne vem, je odvrnila. Kaj si jim morda tam najel stanovanje?

Aksel se ni hotel še dalj z njo pričakati, toda — povsem vendar ni mogel utihniti in tako je dejal: Ti si vse bolj trmasta in zakrknjena, pa tako seveda ne misliš. — Jaz mislim vse tako, kakor rečem, je odvrnila. In povej mi že enkrat, zakaj bi ne mogli priti moji ljudje sem? Potem bi mi vendar lahko mati kaj pomagala. Toda saj ti seveda sodiš, da nimam toliko delati, da bi potrebovala pomoči.

V tem je imela seveda kolikor toliko prav, v mnogočem pa tudi ne: Bredova družina bi morala potem vendar stanovati v koči, in Aksel bi spet ne vedel kam z živino. Kaj je hotela, kaj sta ji manjkala vsak smisel in pamet? — Nekaj ti hočem povedati, bolje je, da si najameš dekle. — Zdaj pozimi, ko ni več toliko dela? Ne, hvala. Takrat ko sem je potrebovala, takrat bi jo bil najel, da.

Spet je imela nekaj prav: Morala bi dobiti dekle tedaj, ko je bila slaba in v blagoslovljenem stanu. Toda saj ni Barbro nikoli z delom zaostajala, zdaj je bila prav za prav tako urna in pridna, opravila je vse, kar je moralo biti opravljeno, in ni o kaki dekli nikoli črhnila niti besedice. Ali morala bi jo imeti: Da, potem ne razumem, je dejal malodušno.

Molk.

(Dalje prihodnjič)

Fran Milčinski:

Skrivnostni strup

V griški graščini so imeli dva osla, eden je bil on, eden je bila ona, in sta bila v nezasiščen blagor vsej okolici daleč na okrog.

Stari Miha ju je imel pod svojo komando — že petdeset let, je služil graščini — in kadar je kjerkoli dve uri naokrog zbolel kak otrok za oslovskim kašljem, so prihitali k staremu Mihi, da je dal oslovsko dlake, in so z oslovsko dlako pokadili otroka in je bil takoj in korenito zdrav, kakor da ni bilo nikdar nikjer na širni zemlji bolezn, ki se ji pravi oslovski kašelj. Toda ni stvar tako preprosta, kakor bi kdo mislil, kajti ni pomagala oslovsko dlaka kakršnakoli, nego je pomagala samo ona iz grive, pa jo je bilo za moško dete odstrčiti z osla, za žensko z oslice.

Pa se je zgodilo, da je nenadoma poginil osel, tisti, ki je bil on. Bilo je v zgodnji pomlad. Grajski vrtnar je bil obrezal temnozeleno tise, ki so z gosto mejo obdajale vrt, a je prišel Miha z oslom in vozičkom, da odrezano šaro zgrabi in naloži in odpelje. Stari Miha je grabil in nakladal in zraven s kregačjem se glasom razkladal svoj sivo modrost zdaj vrtnarju, zdaj oslu, pa je osel čudno rignil in se pričel daviti. Komaj sta prišla v pristavo, je osla vrgl krč in ni več vstal.

Stari Miha se je na vse grlo kregal in se rotil, da ni oslovi smrti nikdo drugi kriv nego zeleni pajek: če žival požre zelenega pajka, se ji ta nemarni mrčes zapiepi v dušniku in se na pomakne ne naprej na nazaj, dokler da se nesrečna žival ne zaduši.

Drugi so bili drugega mnenja, pa kakorkoli: dva dni niso v graščini delali drugega, nego so opevali prelepe lastnosti pokojnega sičca in so obklovali njegovo smrt. Šele tretji dan je utegnil stari Miha, da je vpregel oslico in krenil z njo na vrt, da odpelje, kar je bilo ostalo še od zadnjice.

Pa se je zgodilo na istem mestu in prav tako, kakor prejšnjikrat, da je prišlo še oslice in je ni več izpuštilo in se je tudi oslica preselila iz te doline solz h konjaču, da jo je zagrebel.

Zdaj je stari Miha preklical zelenega pajka in izrekel svoje prepričanje, da čarovnikov in čarovnic sicer ni na svetu — kajti tako da nas uči sveta vera! Pač pa da so na svetu hudobni ljudje, ki imajo čarovniške moči, o tem da je trdno prepričan in ni to prepričanje prav nič zoper sveto vero. In če bi hotel govoriti, da bi lahko nekaj povedal, da bi se vsoljni griški graščini ježili lasje. Toda zaradi molčanja da še ni bilo vprašanja, za govorjenje pa sta bila že kreg in trpljenje! Zato da bo rajši molčal.

Na te pomenljive besede je izjavila Maruša, ki je bila že petnajst let skrbna mati grajskim prešičkom, da jo je strah pod tako streho, kjer ima vrag svoj tempelj, in se je tudi hišna križala in je stokala, da bo odpovedala službo in šla.

Grajskega gospoda Klemenca so te čenče dražile in je dejal, da bi vsem bilo treba puščati s krampom. Jezen je vzel svojo pišto in je dal zapreči in se je peljal v mesto, pol ure je bilo tjakaj vožnje. Tam so točili pri "Belem volu" dobro pivo in mu je bilo treba treh meric zaporedom, da si je poplaknil jazo. Pa mu je bila sreča izredno mila, kajti je tamkaj pri četrti merici spoznal gospoda Mavričija Pikea, najimenitnejšega detektiva, kar jih zahaja k "Belemu volu." Pa se je zgodilo, da sta pri šesti merici pila bratovščino in spada med najsičajnejše uspehe imenovanega gospoda detektiva, kako je dognal naravnih vzrokov skrivnostnemu pogin obeh grajskih oslov in ta

ko pomiril razburjene duhove.

Ob vožnji Griča, pičle četrt ure od graščine, leži vas Bukovica, sredi vasi stoji postavna hiša, notri je gostilna, ondu se shaja domača gospoda.

Tjakaj jo je ubral sledečega dne tudi gospod Mavričij Pikec, da najprej poišče, kaj da vas govori o stvari. Glasno je povedal krmarju, da je vojaški dobavitelj in da kupuje osle.

Pa se je hitro razpletel pogovor od mize k mizi in je beseda kmalu nanesla na zgodbo o grajskih dveh oslih. V družbi pri sosednji mizi je sedel tudi gospod, ki so ga klicali za doktorja, imel je zlata očala in sila zbadljiv jezik. Smejale se je ta gospod in dejal, da sta bila blagopokojna dva osla najhujša njegova konkurenta in da sta imela več opravila z zdraviljenjem ljudi kakor on. Rekel je, da bi se moralo tukajšnje mesto okrajnega zdravnika prav za prav razpisati za osla, kajti da se je pokazalo, da ima narod v osla več zaupanja kakor v učenega človeka. In še to je dejal: ako je res kdo oslom zavdal, kakor govore, in ako bi ga poznal, koj bi mu kupil polič vina!

Tako je govoril gospod zdravnik, vse omizje se mu je smejalo, gospod zdravnik pa si je zadovoljen pogladil brado in si poklical na mizo še pol litra.

Gospodu Mavričiju Pikecu, najimenitnejšemu detektivu, kar jih zahaja k "Belemu volu," se je tisti hip zasvetilo: Kdo ima največjo korist od pogina obeh živali? Zdravnik! — Kdo ima pri rokah strupe, da jima je lahko zavdal? Zdravnik! — Komu je pravkar kupil zdravniški polici vina zato, ker je zavdal oslom? Sebi! — Ali je potem še kaj dvoma, kdo je storilec? Ni ga!

Plačal je gospod Pikec, pozdravil in dirjal kakor stekel blisk v graščino nad pobratima gospoda Klemenca: "Tako je in tako — ga že imam!"

Gospod Klemen s pičo ga je poslušal, potem je zmajal glavo: "Nak, ta ne bo držala!"

Pa je bil gospod Mavričij Pikec.

KILA ALI HERNIA

Klinika za zdravljenje iste brez operacije

Na tej kliniki se tudi zdravijo varicoze veis (razširjene žile), hidrocele, fistula, fissure, hemorrhoids (zlata žila) in varicocele.

Dr. M. A. Brandon

426 Broadway Bldg. Lorain, O.

Klinike se tudi obdržuje v Carter Hotelu v Clevelandu, O. (vsako sredo popoldne) in v Columbusu, O. v uradu dr. E. P. Benedicta, 1205 N. High St.

URE, PRSTANI, DEMANTI, ZLATNINA, SREBRNINA IN DRUGO!

Zenith in Sparton Radios in refrigeratorji. Svilnate društvene zastave in regalije.

Popravimo ali prenovimo tudi stare zastave.

IVAN PAJK

24 Main St., Conemaugh, Pa.

Važno za vsakoga

KADAR pošljite denar v stari kraj; KADAR pošljite denar v stari kraj; KADAR pošljite denar v stari kraj; KADAR pošljite denar v stari kraj.

Potniki so z našim posredovanjem vedno zadovoljni.

Denarne pošiljke izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za 2.55 100 Din	Za 6.50 100 Lir
Za 5.00 200 Din	Za 12.25 200 Lir
Za 7.25 300 Din	Za 18.00 300 Lir
Za 11.75 500 Din	Za 27.00 500 Lir
Za 23.00 1000 Din	Za 54.00 1000 Lir
Za 45.00 2000 Din	Za 108.00 2000 Lir
Za 90.00 4000 Din	Za 216.00 4000 Lir

V vašem lastnem interesu je, da plašate nam, predno se drugje poslužite, za cene in pojasnila.

Slovenic Publishing Co. (Glas Naroda—Travel Bureau) 216 West 18 St. New York, N. Y.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven clevelanda je \$4.50

Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovino.

6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio

kec najimenitnejši detektiv, kar jih zahaja k "Belemu volu." je bil skoraj užaljen in je samo vrt da si gre še ogledati ali mimo vrta pelje javna pot ali se je lahko zavdalo oslom poti.

Gospod Pikec si je ogledal in ga ovolah vsekrižem, ogledal si je pot in jo ošatal z rčko in si je ogledal tudi zane tise v meji in jih ovolah in ošatal in je rekel, da je tako, kakor je dejal, in je bil svoji gorečnosti odtrgal vršičke tise in ga lepo čedno zvečil.

Pa se je zgodilo, da se je daj pričel še gospod Pikec viti in je rignal, kakor sta se prej davila in sta rignala dva osla, in so ga zavijali. Hitro so poslali po zdravnika, je prišel zdravnik kar iz gosne. Izpraševal je in poslušal, tem je ukazal dati gospodu Pikecu mlačne slane vode, in ko gospod Pikec mlačne slane vode izpil poldrugi liter, je bil kakor vidra, potem je bil zdravnik, da je bilo odveč, da spod Pikec zvečil oni vršičke tise, kajti tisa da je zelo pena in da bi bil lahko tudi ginil.

Tedaj se je v drugič zabil gospodu Pikecu: Kaj če ni tudi ona dva osla obirala tise vršičke in si tako nakopala prezgodnji grob! Ne, ni druz če!

Vsem je bila stvar sedaj sná, vsi so se oddihnili in gospodu Pikecu silno hvaležno je neznansko zrasel sloves spoda Pikea, najimenitnejšega in hkratu edinega detektiva, kar jih zahaja k "Belemu volu."

VELIKO POTNIKO

Za meseca junij in julij je prišlo toliko potnikov vseh narodov, da je prostor za sedaj razpisane nekaterih parnikov. Jasno je, da tem času znatno pomanjkanje za zlasti na boljših parnikih. V vsu vsakega našega potnika je takoj piše glede rezerviranja in drugih potniških zadev. Onam venskim potnikom, ki želijo potovati družbi svojih rojakov, nudimo skupna potovanja:

15. aprila na znanem parniku "Carnaria" preko Cherbourga, 4. maja priključenem parniku "Paris" preko Bre, 15. maja na udobnem parniku "Georgie" preko Havre. 2. junija naše glavno skupno potovanje na dandem orjaskem brovarniku "mandie preko Havre. Izkušeni slovenski spremenjalec potuje s to skupno od New Yorka do Ljubljane. bo za udobnosti naših potnikov tu. Prihradite se tej skupini. 19. junija zopet na parniku "Carnaria". Potnike te skupine spremenjalec in Zagreba uradnik l. 30. junija ponovno na Normand. Izkušeni slovenski spremenjalec skrbel za udobnosti naših potnikov prav do Ljubljane.

Za cene kart za ta in vsa druga tovanja v stari kraj se čim prej nite na spodnji naslov.

Cene za pošiljanje denarja	
Za 5.00 200 Din	Za 5.50
Za 7.25 300 Din	Za 6.40
Za 11.75 500 Din	Za 10.00
Za 23.00 1000 Din	Za 18.00
Za 45.00 2000 Din	Za 29.00

Pri večjih zneskih sorazmeren popust. Pošljamo tudi v dolarjih. — Navedeno so podružne spremembi gori ali dol. Notarski pesli—V vseh staro-kraj-zadevah se obrnite na nas. Ti posla naša posebnost.

Vsa pisma in druge pošiljke naslovite na: LEO ZAKRAJŠE GENERAL TRAVEL SERVICE, INC. 302 East 72nd St. New York, N. Y.

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

je najbolj razširjen slovenski list v Ameriki; donosa vsakdanje svetovne novosti, najbolj izvirna poročila iz stare domovine; mnogo šale in preproste romanov najboljših pisateljev.

Pošljite \$1.00 in pričeli ga bomo pošiljati.

Vsa pisma naslovite na: GLAS NARODA

216 W. 18th St., New York, N. Y.